

การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : กรณีศึกษา
บ้านใหม่ กม.9 หมู่ที่ 11 ตำบลกุดน้อย อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ปีการศึกษา 2544

ISBN 974-533-105-8

บทคัดย่อ

ยุวดี งามศร : การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : กรณีศึกษา
บ้านใหม่ กม.9 หมู่ที่ 11 ตำบลกุดน้อย อำเภอสีคิ้ว จังหวัด
นครราชสีมา

อาจารย์ที่ปรึกษา : อาจารย์สอาด สุลักษณ์, 150 หน้า

ISBN 974-533-105-8

งานวิจัยฉบับนี้เป็นการศึกษากระบวนการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านใหม่ กม.9 หมู่ที่ 11 ตำบลกุดน้อย อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา ในด้านการบริหารจัดการกองทุน ตลอดจนบริบทชุมชนในด้านต่างๆ ผู้วิจัยได้ศึกษาวิเคราะห์ปัญหาโดยอาศัยการศึกษาจากเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์จัดเก็บรวบรวมข้อมูลตามแบบ บร. การจัดเวทีชาวบ้าน รวมถึงการสังเกตเพื่อให้ได้ข้อมูลสำหรับวิเคราะห์และประเมินผลตามรูปแบบของชีพพีโมเดล จากผลการวิจัย พบว่า กองทุนหมู่บ้าน กม.9 มีกระบวนการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ มีการปล่อยกู้ให้กับสมาชิกทั้งสิ้น 83 ราย ใน 5 กลุ่มอาชีพหลัก คือ ปุ๋ยพืช 53 ราย เลี้ยงสัตว์ 17 ราย ประมง 2 ราย ค้าขาย 10 ราย และช่างซ่อม 1 ราย รวมเป็นเงินทั้งหมด 892,500 บาท ซึ่งเงินกู้ดังกล่าวยังไม่ครบ กำหนดการส่งคืน จากการปล่อยกู้ผู้นำเงินไปประกอบอาชีพหลัก และอาชีพเสริมของตนเอง เช่น ทำไร่มันสำปะหลัง การทำขนม ทำให้มีการจ้างงานในหมู่บ้าน มีรายได้เพิ่มขึ้น

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ

ปีการศึกษา 2544

ลายมือชื่อนักศึกษา

ยุวดี

๒๖/๑๕

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

สอาด

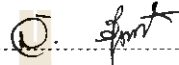
ลายมือชื่ออาจารย์ร่วมปรึกษา

สุลักษณ์

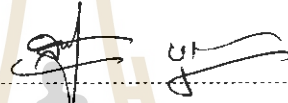
หน้าอนุมัติ

อาจารย์ที่ปรึกษา และกรรมการสอบ ได้พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตสาขาการจัดการและการประเมินโครงการของสำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ได้

อาจารย์ที่ปรึกษา

.....
(อาจารย์สอาด สุกฤษณ์)

กรรมการสอบ

.....
(อาจารย์สามารถ บุญอาจ)

อนุมัติให้สารนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาการจัดการและประเมินโครงการ

.....
(รองศาสตราจารย์ทรงพร ทาเจริญศักดิ์)
คณบดีสำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๗ 6 ต.ค. 2545

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
หน้าอำนวยการ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญแผนภาพ	ช
สารบัญตาราง	ซ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 หลักการและเหตุผล	1
1.2 วัตถุประสงค์การประเมินโครงการ	2
1.3 กรอบแนวคิดทฤษฎี	2
1.4 วิธีดำเนินการ	3
1.5 ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการประเมินโครงการ	4
บทที่ 2 เอกสารที่เกี่ยวข้อง	5
2.1 นโยบาย หลักการ วัตถุประสงค์	5
2.2 ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	6
2.3 แบบดำเนินการที่เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	16
2.4 การพิจารณาเงินกู้สำหรับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	17
2.5 หลักการประเมินโครงการรูปแบบการประเมินแบบซีพีพีโมเดล(CIPP Model)	19
2.6 การวิเคราะห์โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง	20
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการประเมินโครงการ	21
3.1 รูปแบบการประเมิน	21
3.2 กลุ่มเป้าหมาย	22
3.3 วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ประเมิน	22
3.4 ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูลตามรูปแบบ การประเมิน	23

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
3.5 ความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุประสงค์การประเมินกับตัวชี้วัดตามรูปแบบการประเมิน	42
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล	44
บทที่ 4 ผลการติดตามการประเมินโครงการ	46
4.1 ผลการประเมินบริบทระดับท้องถิ่น	46
4.2 ผลการประเมินโครงการภาพรวม	51
4.3 สรุปการบรรลุวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ	59
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	60
5.1 สรุป และอภิปราย	60
5.2 ข้อเสนอแนะ	61
บรรณานุกรม	62
ภาคผนวก	64
ภาคผนวก ก แผนที่หมู่บ้านใหม่ กม. 9 และแผนที่ตำบลกุดน้อย	65
ภาคผนวก ข แบบติดตามสังเกตการณ์คัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน/ชุมชนเมือง (กทบ.๑)	68
ภาคผนวก ค แบบคำขอเงินทะเบียนและประเมินความพร้อมกองทุนหมู่บ้าน/ชุมชนเมือง (กทบช.๒)	71
ภาคผนวก ง แบบรายงาน บร.1 - บร.12	82
ภาคผนวก จ รายงานผู้กู้เงินกองทุนหมู่บ้านใหม่ กม.9	146

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์ ความเอาใจใส่ ช่วยเหลือ ให้ความรู้ ให้คำปรึกษาแนะนำจากหลายท่าน โดยเฉพาะอาจารย์สอาด สุกฤษณ์ ที่กรุณาเสียสละเวลา เพื่อให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็น เกี่ยวกับการทำวิจัย ตลอดจนตรวจสอบเอกสารและแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ของสารนิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอขอบคุณอาจารย์สามารถ บุญอาจ กรรมการสอบสารนิพนธ์ ที่ได้ให้คำชี้แนะและแนะนำที่เป็นประโยชน์

ขอขอบพระคุณ ผู้ที่มีส่วนในการอนุเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้แก่ นายสุวิทย์ ศรีเพชร เลขานุการบ้านใหม่ กม.9 คณะกรรมการหมู่บ้าน คณะกรรมการกลุ่มต่างๆ รวมทั้งชาวบ้านบ้านใหม่ กม.9 หมู่ที่ 11 ตำบลกุดน้อย อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา ที่ได้ให้ข้อมูลอย่างเต็มอกเต็มใจอีกทั้งเจ้าหน้าที่สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอสีคิ้ว ที่ได้ช่วยเหลือค้นหาข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณพัฒนากรอำเภอสีคิ้ว เป็นผู้ผลักดันให้กำลังใจและสนับสนุนตลอดมา ที่ให้ความอนุเคราะห์เอกสารในการศึกษาค้นคว้า

ท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณ นายสมักร งามสร บิดา นางสมจิตร งามสร มารดา นายสุรินทร์ ระวีวัฒน์ ตา นางชั้น ระวีวัฒน์ ยาย ที่ให้การเลี้ยงดูอบรม และส่งเสริมการศึกษาเป็นอย่างดีตลอดมา จึงทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในชีวิต และขอบคุณนางสาวสาตินันท์ งามสร น้องสาว นายอนุวัตร งามสร น้องชาย และนายศักดิ์ชาย สมพงษ์ ที่ให้กำลังใจ และให้ความร่วมมือช่วยเหลือด้วยดีตลอดมา

ยุวดี งามสร

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
4.1 ร่วมกันเสนอแนะข้อคิดเห็นต่างๆ ในเวทีประชาคม	54
ก.1 แผนที่หมู่บ้านใหม่ กม.9 หมู่ที่ 11 ตำบลกุดน้อย อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา	66
ก.2 แผนที่ตำบลกุดน้อย อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา	67

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
3.1	กลุ่มเป้าหมายหรือผู้ให้ข้อมูลสำหรับการประเมิน	22
3.2	ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูล และวิธีการเก็บข้อมูลการประเมินบริบท	23
3.3	ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูล และวิธีการเก็บข้อมูลการประเมินปัจจัย	29
3.4	ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูล และวิธีการเก็บข้อมูลการประเมินกระบวนการ	32
3.5	ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูล และวิธีการเก็บข้อมูลการประเมินผลผลิต	38
3.6	ความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุประสงค์การประเมินกับตัวชี้วัดตามรูปแบบการประเมิน	42
4.1	จำนวนนักเรียนโรงเรียนบ้านใหม่ประชาอุปถัมภ์	48
4.2	แสดงยอดเงินผู้แยกตาม โครงการขอผู้	55
4.3	รายชื่อคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านใหม่ กม.9	56

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยได้ประสบภาวะทางเศรษฐกิจ รัฐบาลซึ่งนำโดย พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ได้แถลงต่อรัฐสภาถึงนโยบายการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติขึ้นและถือเป็นนโยบายเร่งด่วนที่สำคัญ โดยมีปรัชญาในการสร้างจิตสำนึก ความเป็นชุมชนและท้องถิ่น โดยชุมชนเป็นผู้กำหนดอนาคตและจัดการหมู่บ้านและชุมชนให้เป็นคุณค่า และภูมิปัญญาของตนเองมีการเกื้อกูลผู้ด้อยโอกาสในหมู่บ้านและชุมชน เชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้ระหว่างชุมชนราชการ เอกชน และประชาสังคมอันเป็นการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่น เพื่อการพัฒนาประชาธิปไตยพื้นฐาน และเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนภายในชุมชนเพื่อการพัฒนาอาชีพ สร้างรายได้ ลดรายจ่ายบรรเทาเหตุฉุกเฉินและความจำเป็นเร่งด่วน อีกทั้งเพื่อให้ท้องถิ่นมีขีดความสามารถในการจัดระบบและบริหารจัดการเงินกองทุนของตนเอง เพื่อสร้างศักยภาพในการเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจและสังคม ของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองสู่การพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน เป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากของประเทศเสริมสร้างภูมิคุ้มกัน ทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต จากความพร้อมของหมู่บ้านและชุมชนเมือง ที่ได้จัดตั้งกองทุนแล้วเสร็จ และได้รับการอนุมัติให้ตั้งกองทุนรับการจัดสรรโอนเงินเข้ากองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแล้ว หรือชุมชนที่ยังไม่ได้รับการอนุมัติแล้วก็ตาม การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ และการพัฒนากองทุนไปสู่ความเข้มแข็งด้านสังคมและเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน ทำให้หมู่บ้านในแต่ละตำบลมีเศรษฐกิจที่ดีขึ้น (ที่มา : หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน 14 กุมภาพันธ์ 2545)

หมู่บ้านใหม่ กม.9 หมู่ที่11 ตำบลกุดน้อย อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา เป็นหมู่บ้านหนึ่งของอำเภอสีคิ้วที่ได้มีการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านขึ้น โดยรัฐบาลได้ให้การสนับสนุนงบประมาณ พร้อมทั้งจัดสรรเงินโอนให้เมื่อวันที่ 6 เดือนพฤศจิกายน 2544 จากนั้นจึงได้จัดสรรให้สมาชิกได้กู้ยืมเพื่อนำไปเป็นทุนในการประกอบอาชีพ โดยคาดหวังไว้ว่า

- 1) สมาชิกในชุมชนสามารถที่จะพัฒนาอาชีพทำให้มีรายได้ที่ยั่งยืน พัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของตนเองให้ดีขึ้นได้
- 2) เกิดความร่วมมือหรือเชื่อมโยงในการพัฒนากับหมู่บ้านใกล้เคียงหรือ เครือข่ายอื่นนอกชุมชน

- 3) สมาชิกในหมู่บ้านมีส่วนร่วมประเมินสภาพปัญหา การบริหารกองทุน ปัญหาเกี่ยวกับระเบียบกองทุน ปัญหาของกลุ่มผู้กู้เงินจากกองทุน โดยมีการแก้ไขปัญหา
- 4) สมาชิกมีการเรียนรู้เกี่ยวกับข้อมูล เกี่ยวกับนโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองรวมทั้งข้อมูลของหมู่บ้าน ที่เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมุ่งที่จะดำเนินการศึกษาและประเมิน โครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของหมู่บ้านใหม่ กม.9 หมู่11 ตำบลกุดน้อย อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา เพื่อจะทราบว่าโครงการดังกล่าว บรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของรัฐบาลมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลของการศึกษาในครั้งนี้ จะมีประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชน เพื่อนำไปเป็นแนวทางเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ

- 1) เพื่อศึกษาและประเมินสถานการณ์เกี่ยวกับ ศักยภาพของชุมชนและเงินกองทุนหมู่บ้าน
- 2) เพื่อศึกษาแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านของหมู่บ้าน/ชุมชนเมือง
- 3) เพื่อศึกษาข้อเด่นข้อด้อยของการบริหารจัดการจัดการกองทุน อันจะเป็นข้อมูลเพื่อนำไปสู่การพัฒนากองทุนในอนาคต
- 4) เพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานของชุมชน ต้านชีวิตความเข้มแข็ง

1.3 กรอบความคิดทฤษฎี

กรอบความคิดทฤษฎีหรือต้นแบบทางความคิดสำหรับใช้ประเมินผลสำเร็จของโครงการนี้ได้มีผู้เชี่ยวชาญนำเสนอไว้ในหลายรูปแบบด้วยกัน เช่น ไทเลอร์ (Tyler) ได้กล่าวถึงการประเมินว่า คือ การเปรียบเทียบพฤติกรรมที่สังเกตได้กับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้ และได้สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินโครงการว่า เกณฑ์ที่ตัดสินความสำเร็จของโครงการ ควรจะพิจารณาจากความสำเร็จของส่วนรวม และมุ่งเน้นที่การประเมินผลสรุป มากกว่าการประเมินความก้าวหน้า

สคริพเวน(Scriven) ได้กำหนดความหมายของการประเมินว่า เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการรวบรวมข้อมูล การตัดสินใจเลือกใช้เครื่องมือ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล และการกำหนดตัวชี้วัดและเกณฑ์ในการประเมินซึ่งแนวคิดของสคริพเวนเป็นรูปแบบการประเมินที่ผสมผสานแนวคิดของไทเลอร์และครอนบาคเข้าด้วยกัน

อัลคิน(Alkin) ได้ให้นิยามของการประเมิน คือ กระบวนการคัดเลือก การประมวลผลข้อมูล และการจัดระบบสารสนเทศที่มีประโยชน์ เพื่อนำเสนอข้อมูลต่อผู้มีอำนาจตัดสินใจหรือ

ใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดแนวทางในการเลือกการดำเนินการ โครงการแนวคิดของอันคินเป็นแนวคิดการประเมินที่เป็นระบบ กล่าวคือ เริ่มต้นตั้งแต่การประเมินจุดประสงค์ จนกระทั่งการประเมินเพื่อปรับปรุงโครงการที่เป็นแนวคิดพื้นฐานของการประเมินโครงการ แต่ยังคงขาดแนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจน ทำให้การเผยแพร่ยังอยู่ในวงแคบๆ เท่านั้น รายละเอียดของแนวคิดดังที่นำเสนอข้างต้นนี้ นำเสนอไว้โดยละเอียดใน (รายการเอกสารอ้างอิง) สำหรับแนวคิดที่ใช้ในการประเมินโครงการในที่นี้คือรูปแบบแนวคิดแบบ ชิฟฟ์โมเดล(CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) ซึ่งกล่าวไว้ว่า เป็นการประเมินสถานะแวดล้อม การประเมินปัจจัย การประเมินกระบวนการ การประเมินผลผลิต

1.4 วิธีดำเนินการ

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตการศึกษาดังนี้

1. พื้นที่ที่ใช้ในการศึกษาเป็นการศึกษาเฉพาะพื้นที่ คือ หมู่บ้านใหม่ กม.9 หมู่ 11 ตำบลกุดน้อย อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา
2. ประชากรในการศึกษาประกอบด้วย
 - 1) ผู้นำ ได้แก่ นายสมเดช ศิริพันธ์ ประธานกรรมการบริหารตำบล/กรรมการกลุ่มเกษตรกร ปัจจุบัน ตำแหน่งประธานกองทุนหมู่บ้าน
 - 2) ราษฎรในหมู่บ้านใหม่ กม.9 จำนวน 226 ครัวเรือน โดยสัมภาษณ์จากหัวหน้าครัวเรือนหรือผู้แทน
 - 3) กลุ่มอาชีพต่างๆ จำนวน 8 กลุ่ม ได้แก่
 - กลุ่มส่งเสริมพัฒนาหมู่บ้าน
 - กลุ่มออมทรัพย์
 - กลุ่มเกษตรกร
 - กลุ่มใช้น้ำ
 - กลุ่มเลี้ยงสัตว์
 - กลุ่มแปรรูปวัสดุ (เฟอร์นิเจอร์)
 - กลุ่มปลูกพืชชุมชน
3. ระยะเวลาในการศึกษาและวิจัยคือ ตั้งแต่ เดือนธันวาคม 2544-กันยายน 2545

วิธีการเก็บข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยผู้ศึกษาได้เก็บข้อมูลจากกลุ่มประชากรในหมู่บ้านใหม่ กม.9 ซึ่งมีทั้งหมด 1,009 คน โดยสุ่มกลุ่มตัวอย่างจำนวน 278 คน (ขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้ตาราง Krejcie และMorgam) ผู้ให้ข้อมูลมีอายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป เช่น คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน

บ้านใหม่ กม.9 สมาชิกผู้กู้เงินกองทุน องค์การบริหารส่วนตำบล ผู้นำหมู่บ้านใหม่ กม.9ในการเก็บข้อมูลได้ใช้วิธีการหลายอย่างประกอบกันตามลักษณะข้อมูลที่ต้องการดังนี้

1. การศึกษาจากเอกสาร เพื่อศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับศักยภาพของชุมชนและการพัฒนาชุมชน

2. การศึกษาภาคสนาม โดยใช้วิธีการดังนี้

2.1 การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม เพื่อสังเกตเกี่ยวกับสภาพทั่วไป พฤติกรรมความเป็นอยู่ตลอดจนวิถีชีวิต และการดำเนินงานของกลุ่มต่างๆ ในหมู่บ้าน

2.2 การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลโดยสัมภาษณ์เรื่องต่อไปนี้

- ความเข้มแข็งของชุมชน
- ความสามารถชำระคืนเงินกู้
- บทบาทของกองทุนเงินต้นในการพัฒนาชุมชน

การสัมภาษณ์จากผู้นำ คณะกรรมการหมู่บ้าน คณะกรรมการกลุ่มต่างๆ สมาชิกกลุ่ม ประชาชน โดยเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย เช่น บทสัมภาษณ์ สมุดจดบันทึกข้อมูล กล้องถ่ายรูป เป็นต้น

3. การศึกษาจากข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน กชช.2 ค ปี 2544 ของหมู่บ้านใหม่ กม.9 หมู่ 11 ตำบลกุดน้อย อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดนครราชสีมา

4. การศึกษาจากข้อมูล จปฐ.2 แบบประมวลผลและเทียบเป้าหมายข้อมูลความจำเป็นพื้นฐานของครัวเรือน รายหมู่บ้านประจำปี 2544 หมู่บ้านใหม่ กม.9 หมู่11 ตำบลกุดน้อย อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดนครราชสีมา

1.5 ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการประเมินโครงการ

1. ศักยภาพของชุมชนและเงินกองทุนหมู่บ้านของหมู่บ้านใหม่ กม.9 หมู่11 ตำบลกุดน้อย อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดนครราชสีมา ตั้งแต่เดือนธันวาคม 2544 ถึงเดือน กันยายน 2545 มีการพัฒนาอาชีพของสมาชิกในชุมชน ทำให้มีรายได้ที่ยั่งยืน

2. การดำเนินการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมีประสิทธิภาพ

3. ผู้กู้เงินจากกองทุนหมู่บ้านสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตได้และชุมชนเกิดความเข้มแข็งโดยมีกลุ่มองค์กรเพิ่มขึ้น

4. ทำให้หมู่บ้านใหม่ กม.9 ตำบลกุดน้อย อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดนครราชสีมา มีเครือข่ายการเรียนรู้สามารถมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง

บทที่ 2

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

2.1 นโยบาย หลักการ วัตถุประสงค์

2.1.1 นโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

รัฐบาลมีนโยบายเร่งด่วนในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ สำหรับเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม อีกทั้งเพื่อให้ท้องถิ่นมีขีดความสามารถในการจัดระบบและบริหารจัดการเงินกองทุนของตนเอง เพื่อสร้างศักยภาพในการสร้างเสริมความเข้มแข็งด้านสังคมและด้านเศรษฐกิจของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองสู่การพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน อันเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากของประเทศ รวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต

2.1.2 หลักการสำคัญของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

- 1) เสริมสร้างสำนึกความเป็นชุมชนและท้องถิ่น
- 2) ชุมชนเป็นผู้กำหนดอนาคต และจัดการหมู่บ้านและชุมชนด้วยคุณค่า และภูมิปัญญาของตนเอง
- 3) เกื้อกูลประโยชน์ต่อผู้ด้อยโอกาสในหมู่บ้านและชุมชน
- 4) เชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างชุมชน ราชการ เอกชน และประชาสังคม
- 5) กระจายอำนาจให้ท้องถิ่นและพัฒนาประชาธิปไตยพื้นฐาน

2.1.3 วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

- 1) เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียน
- 2) ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้าน
- 3) เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเอง
- 4) กระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานรากของประเทศ
- 5) เสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

2.2 ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

2.2.1 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แห่งชาติพ.ศ. 2544

หมวดที่ 1 คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

1. ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แห่งชาติ” โดยมีชื่อย่อว่า กทบ. ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรี ที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นรองประธานคนที่หนึ่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นรองประธานคนที่สอง รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นรองประธานคนที่สาม ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ เลขานุการ คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวง การคลัง ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ปลัดกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ผู้อำนวยการธนาคารออมสิน ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และผู้ทรง คุณวุฒิ ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่เกิน 10 คน เป็นกรรมการ เลขานุการรัฐมนตรี เป็น กรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการอาจแต่งตั้งกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ จำนวนไม่เกิน 3 คน ให้มีที่ ปรีกษาคณะกรรมการ ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยคำแนะนำของคณะกรรมการจำนวนอย่างน้อย สามคนแต่ไม่เกินเจ็ดคน

2. กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระหรือในกรณีที่คณะรัฐมนตรี แต่งตั้ง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้น ในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนหรือเป็นกรรมการเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ ของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว เมื่อครบกำหนดวาระตามวาระหนึ่ง หากยังไม่มีการแต่งตั้ง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้น ปฏิบัติ หน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

1. การพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามข้อ 2 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ
 - 1) ตาย
 - 2) ลาออก
 - 3) เป็นบุคคลล้มละลาย
 - 4) คณะรัฐมนตรีมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง
 - 5) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

6) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

2. การประชุมของของคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม ในการประชุมคราวใด ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการผู้มีอาวุโสตามลำดับเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าไม่มีรองประธานกรรมการมาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

3. คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- 1) กำหนดนโยบาย การจัดตั้ง และแนวทางการบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองและกองทุน
- 2) กำหนดแผนการจัดหาเงินทุนกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง และแผนการจัดสรรให้แก่กองทุน
- 3) จัดทำร่างกฎหมายเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ เสนอต่อคณะรัฐมนตรี
- 4) กำหนดแผนงาน และออกระเบียบ ข้อบังคับและประกาศในการจัดตั้ง และแนวทางการบริหารงานกองทุน
- 5) ออกระเบียบเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และจัดสรรผลประโยชน์ของกองทุน
- 6) ออกระเบียบเกี่ยวกับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และการบริหารกองทุน
- 7) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ คณะทำงาน เพื่อดำเนินการตามระเบียบนี้
- 8) ออกระเบียบ คำสั่ง และประกาศอื่นๆ เพื่อปฏิบัติการตามระเบียบนี้
- 9) เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานของสำนักงาน อาจมีคำสั่งให้ข้าราชการหรือลูกจ้างของส่วนราชการ หรือคณะกรรมการอาจขอให้คณะรัฐมนตรีมีมติให้พนักงาน หรือลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ไปช่วยปฏิบัติงานเป็นเจ้าหน้าที่ของสำนักงานได้ โดยถือว่าเป็นการปฏิบัติราชการหรือปฏิบัติงานตามปกติ โดยจะให้ไปช่วยปฏิบัติงานเต็มเวลา บางเวลา หรือนอกเวลาก็ได้ อีกทั้งอาจกำหนดค่าตอบแทนให้แก่ผู้ไปช่วยปฏิบัติงานด้วยก็ได้
- 10) รายงานผลการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรค รวมทั้งฐานะการเงินของกองทุนให้คณะรัฐมนตรีทราบอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
- 11) ปฏิบัติหน้าที่อื่น หรือตามที่กฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการ หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

12) การประชุมของคณะกรรมการให้นำข้อ 4 มาใช้กับการประชุมและวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมอนุกรรมการ โดยอนุโลม

13) ให้คณะกรรมการ ที่ปรึกษา และคณะกรรมการ ที่ได้รับการแต่งตั้งตามระเบียบนี้ ได้เข้าประชุมคำตอบแทนตามอัตราที่กำหนด ในพระราชกฤษฎีกาเข้าประชุมและคำตอบแทนที่ปรึกษา ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้ง พ.ศ. 2523 และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยเบิกจ่ายจากสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

หมวดที่ 2 สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

ให้มีสำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติในสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- 1) กำหนดที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ
 - 2) ปฏิบัติงานธุรการของคณะกรรมการ ที่ปรึกษาคณะกรรมการและคณะกรรมการ
 - 3) ศึกษารวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของคณะกรรมการและของกองทุน
 - 4) ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบถึงการจัดตั้ง นโยบาย และแนวทางการบริหารกองทุน
 - 5) ดำเนินการและประสานงานกับส่วนราชการและองค์การต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อเตรียมความพร้อม ในการจัดตั้งกองทุน และแนวทางการบริหารกองทุน
 - 6) จัดให้มี หรือสนับสนุนให้มีการประชุมชี้แจงและฝึกอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกองทุน
 - 7) พิจารณาเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการในการพิจารณาแผนการบริหารและ จัดการกองทุน
 - 8) ให้การสนับสนุน ปรึกษาหารือ และข้อเสนอแนะแก่คณะกรรมการเกี่ยวกับนโยบาย ระเบียบ หลักเกณฑ์ การดำเนินงานกองทุน
 - 9) ดำเนินการหรือมอบหมายให้หน่วยงานอื่นๆ ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกองทุน และรายงานผลต่อคณะกรรมการดำเนินการในส่วนการบริหารกองทุน
 - 10) รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของสำนักงานเสนอต่อคณะกรรมการ
 - 11) ดำเนินการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย
- (สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี : 2544)

2.2.2 ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดตั้ง
และบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ.2544

หมวดที่ 1 ข้อความทั่วไป

1. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ
ว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

2. ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

3. ในระเบียบนี้

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

“หมู่บ้าน” หมายความว่า หมู่บ้านที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครอง
ท้องที่

“คณะกรรมการสนับสนุน” หมายความว่า คณะกรรมการสนับสนุนการ
ดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

“คณะกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัด” หมายความว่า คณะกรรมการ
สนับสนุนและติดตามการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านระดับจังหวัดหรือกรุงเทพฯ

“คณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอ” หมายความว่า คณะกรรมการ
สนับสนุนและติดตามการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านระดับอำเภอหรือเขต

“คณะกรรมการกองทุน” หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านหรือคณะ
กรรมการกองทุนชุมชนเมืองต่างๆ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
แห่งชาติกำหนด

“หุ้น” หมายความว่า การออมทรัพย์ในรูปแบบหนึ่ง โดยมูลค่าของหุ้นให้เป็นไป
ตามที่กองทุนกำหนด

“เงินฝากสัจจะ” หมายความว่า เงินที่สมาชิกตกลงที่จะฝากหรือออมไว้กับกองทุน
ตามแต่ละตกลงกัน โดยให้ถือว่าเงินออกเป็นเงินสะสม และจะถอนหรือปิดบัญชีได้ก็ต่อเมื่อ
พ้นสภาพจากการเป็นสมาชิกตามระเบียบหรือข้อบังคับที่กองทุนกำหนด

“เงินรับฝาก” หมายความว่า เงินรับฝากประเภทต่างๆ นอกเหนือจากเงินออกตามที่
กองทุนกำหนด

“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกของกองทุน

“ที่ประชุมสมาชิก” หมายความว่า ที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปีหรือที่ประชุมใหญ่
วิสามัญ

4. ให้ประธานกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติรักษาการ ตามระเบียบ

หมวดที่ 2 กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

1. ปรัชญาหรือหลักการสำคัญของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ คือ
 - 1) เสริมสร้างสำนึกความเป็นชุมชนและท้องถิ่น
 - 2) ชุมชนเป็นผู้กำหนดอนาคต และจัดการหมู่บ้านและชุมชนด้วยคุณค่าและภูมิปัญญาของตนเอง
 - 3) เกื้อกูลประโยชน์ต่อผู้ด้วยโอกาสในหมู่บ้านและชุมชน
 - 4) เชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างชุมชน ราชการ เอกชน และประชาสังคม
 - 5) กระจายอำนาจให้ท้องถิ่นและพัฒนาประชาธิปไตยพื้นฐาน

2. กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินการ ดังนี้
 - 1) เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียน
 - 2) ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้าน
 - 3) เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเอง
 - 4) กระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานรากของประเทศ
 - 5) เสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนใน

หมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

3. กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน
4. ให้คณะกรรมการเปิดบัญชีเงินฝากออมทรัพย์
5. ให้คณะกรรมการจัดสรรเงินจากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ไปยังบัญชี

กองทุนหมู่บ้านและบัญชีกองทุนชุมชนเมือง

6. ในการอนุมัติให้คณะกรรมการกองทุนเริ่มเข้าบริหารจัดการและเบิกจ่ายเงินจากบัญชีกองทุนหมู่บ้านหรือบัญชีกองทุนชุมชนเมือง ให้คณะกรรมการพิจารณาในหลักการ ดังนี้
 - 1) ความพร้อม ความสนใจ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในหมู่บ้านหรือ
 - 2) ความพร้อมของคณะกรรมการกองทุนที่เป็นความพร้อมของบุคคล
 - 3) การบริหารจัดการกองทุนที่สอดคล้องและเกื้อกูลกันในส่วนเงินอุดหนุนจากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ
 - 4) การมีระบบการตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนโดยสมาชิก
7. คณะกรรมการมีอำนาจระงับการจ่ายเงินจากบัญชีกองทุน

หมวดที่ 3 คณะอนุกรรมการสนับสนุนการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

1. ให้มีคณะอนุกรรมการสนับสนุน
2. คณะอนุกรรมการการสนับสนุนมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้
 - 1) กำหนดแผนปฏิรูปการบริหารจัดการเงินกองทุนหมุนเวียนของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหมู่บ้าน
 - 2) สนับสนุนและพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของคณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัด
 - 3) บูรณาการแผนงาน โครงการ กิจกรรม และงบประมาณ
 - 4) ปรับปรุง แก้ไข ระเบียบ ข้อบังคับกองทุนตามแผนงาน โครงการของรัฐ
 - 5) แต่งตั้งคณะทำงาน เพื่อช่วยดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะอนุกรรมการสนับสนุน
 - 6) ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

หมวดที่ 4 คณะอนุกรรมการสนับสนุนและติดตามการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านระดับจังหวัด

1. ให้มีคณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัด
2. ให้คณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัดมีอำนาจหน้าที่

หมวดที่ 5 คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

1. ให้กองทุนแต่ละกองทุนมีคณะกรรมการกองทุน จำนวนสิบห้าคน ประกอบด้วยกรรมการซึ่งมาจากการคัดเลือกกันเอง
2. กรรมการกองทุนต้องมีคุณสมบัติและ ไม่มีลักษณะต้องห้าม
3. คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้
 - 1) บริหารจัดการกองทุน
 - 2) ออกระเบียบ ข้อบังคับที่ไม่ขัดแย้งกับระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด
 - 3) รับสมาชิกและจัดทำทะเบียนสมาชิก
 - 4) สํารวจและจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ
 - 5) พิจารณาการให้กู้เงินตามระเบียบ
 - 6) ทำนิติกรรมสัญญา
 - 7) เรียกประชุมสมาชิกตามที่กำหนด
 - 8) จัดทำบัญชีและส่งมอบเงินที่ได้รับการจัดสรร ดอกผล ผลตอบแทน
 - 9) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการกำหนดหรือมอบหมาย

4. กรรมการกองทุนมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี
5. นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว กรรมการกองทุนพ้นจากตำแหน่งเมื่อ
 - 1) ตาย
 - 2) ลาออก
 - 3) คณะกรรมการกองทุนมีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงเกินกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการกองทุนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่
 - 4) ที่ประชุมสมาชิกมีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงเกินกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมด
 - 5) คณะกรรมการให้ออก เนื่องจากมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าขาดคุณสมบัติและมีลักษณะต้องห้าม
 - 6) ให้คณะกรรมการกองทุนเลือกกรรมการด้วยกันเป็นประธานกรรมการกองทุน รองประธานกรรมการกองทุน เภรัญญิกกองทุน และเลขานุการกองทุน
 - 7) การประชุมคณะกรรมการกองทุนต้องมีกรรมการมาประชุมเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการกองทุนทั้งหมด

หมวดที่ 6 กองทุนและสมาชิกกองทุน

1. กองทุนหมู่บ้านและกองทุนชุมชนเมือง อาจประกอบด้วยเงินและทรัพย์สินสมาชิกกองทุน ประกอบด้วยบุคคลธรรมดาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านนั้นและมี คุณสมบัติและ ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อบังคับของกองทุน

คณะกรรมการกองทุนสามารถกำหนดระเบียบเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุนให้สมาชิกถือหุ้นของกองทุนหรือมีเงินฝากจะไว้ที่กองทุน ในการชำระค่าหุ้น สมาชิกอาจชำระเป็นเงิน

ให้มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปีผู้ถือหุ้นอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งภายในกำหนดระยะเวลาสิบห้าวัน นับจากวันที่กรรมการกองทุนพ้นจากตำแหน่งตามวาระ

นอกจากการประชุมใหญ่สามัญประจำปีแล้ว คณะกรรมการกองทุน อาจเรียกประชุมวิสามัญเมื่อใดก็ได้

ในการประชุมสมาชิกต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม
2. สมาชิกคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการออกเสียงลงคะแนน

หมวดที่ 7 การกู้ยืมเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

1. ที่ประสงค์จะขอกู้เงินจากกองทุนต้องจัดทำคำขอกู้โดยระบุวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเงินอย่างชัดเจน
2. คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจในการอนุมัติเงินกู้รายหนึ่ง ไม่เกินจำนวนสองหมื่นบาท
3. ในกรณีที่คณะกรรมการกองทุนมีมติอนุมัติเงินกู้ยืมตามคำขอกู้ทั้งหมดหรือบางส่วน
4. คณะกรรมการกองทุนอาจเรียกหลักประกันเงินกู้ ไม่ว่าจะ เป็นบุคคลหรือทรัพย์สินตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กองทุนกำหนด
5. ให้คณะกรรมการกองทุนกำหนดอัตราดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทนเงินฝากและเงินกู้เป็นอัตราที่แน่นอนตามความเห็นชอบจากที่ประชุมสมาชิก
6. การกำหนดระยะเวลาชำระคืนเงินกู้ ให้คณะกรรมการกองทุนพิจารณาตามความเหมาะสมแห่งสัญญาเงินกู้แต่ละราย
7. ในกรณีที่ผู้กู้ผิดสัญญาไม่ชำระคืนต้นเงินกู้พร้อมดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทนตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญาเงินกู้ยืมเงิน
8. ในกรณีที่ผู้กู้มิได้เริ่มดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในการขอกู้ยืมเงินหรือเมื่อมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้กู้นำเงินไปใช้นอกกรอบวัตถุประสงค์โดยปราศจากเหตุผลอันสมควร

หมวดที่ 8 การทำบัญชีและการตรวจสอบ

1. ให้คณะกรรมการกองทุนจัดทำบัญชีของกองทุนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดอย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง และแจ้งให้สมาชิกทราบ
2. ให้คณะกรรมการกองทุนจัดทำรายงานการเงินตามแบบที่คณะกรรมการกำหนด และส่งให้ผู้ตรวจสอบบัญชีที่คณะกรรมการกำหนดภายในระยะเวลาสามสิบวันนับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของทุกปี
3. การจัดสรรกำไรสุทธิ เมื่อสิ้นปีทางบัญชีหากปรากฏว่ามีกำไรสุทธิ คณะกรรมการกองทุนสามารถนำกำไรสุทธิมาจัดสรรตามระเบียบและหลักเกณฑ์ที่กองทุนกำหนด

หมวดที่ 9 บทเฉพาะกาล

1. ในวาระเริ่มแรกในส่วนของหมู่บ้าน ให้ผู้ใหญ่บ้านเรียกประชุมหัวหน้าครัวเรือนในหมู่บ้านครัวเรือนละหนึ่งคน เพื่อเปิดเวทีชาวบ้านในการดำเนินการเลือกคณะกรรมการกองทุนจากผู้ที่มีคุณสมบัติตามข้อ 17 โดยมีคณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอเป็นผู้ให้คำปรึกษาแนะนำ ตลอดจนสนับสนุนให้การเลือกสรรดำเนินไปด้วยความโปร่งใส บริสุทธิ์ ยุติธรรม

2. เมื่อครบกำหนดระยะเวลาหนึ่งปี นับแต่วันที่กรรมการกองทุนตามข้อ 41 เข้าดำรงตำแหน่ง ให้กรรมการกองทุนจับสลากออกจำนวนกึ่งหนึ่งของคณะกรรมการกองทุนทั้งหมด

3. คณะกรรมการกองทุนตามข้อ 41 ต้องดำเนินการยื่นขอขึ้นทะเบียนจัดตั้งกองทุนต่อคณะกรรมการ

4. ให้คณะกรรมการกองทุนตามข้อ 41 เปิดบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ภายใต้ชื่อบัญชี “กองทุนหมู่บ้าน”

5. ภายในหนึ่งปี นับตั้งแต่วันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้คณะกรรมการประเมินผลการดำเนินการตามระเบียบนี้ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมต่อไป

(คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ : 2544)

2.2.3 ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ของหมู่บ้านใหม่ กม.9 หมู่11 ตำบลกุดน้อย อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา

1. ที่ตั้ง

ที่ตั้งกองทุน เลขที่ 196 หมู่ 11 บ้านใหม่ กม.9 หมู่11 ตำบลกุดน้อย อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา

2. วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อให้ประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชนมีอาชีพและมีรายได้ที่ยั่งยืน
- 2) เป็นแหล่งเงินทุนเพื่อประกอบอาชีพ
- 3) เป็นแหล่งเงินทุนเพื่อแปรรูป
- 4) เป็นแหล่งเงินทุนกู้ยืมเงิน
- 5) เพื่อลดรายจ่าย
- 6) เพื่อส่งเสริมการออมทรัพย์ด้วยวิธีการถือหุ้น

3. แหล่งที่มาของกองทุน

ประเทศไทยประสบภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ รัฐบาลจึงตระหนักถึงรากฐานสำคัญของประเทศชาติ คือประชาชน รัฐบาลจึงมีนโยบายจัดตั้งเงินกองทุนหมู่บ้านให้หมู่บ้านละ 1 ล้านบาท โดยนำเงินส่วนนี้เพื่อให้สมาชิกในหมู่บ้านนำไปประกอบอาชีพต่างๆ เพื่อให้มีรายได้ที่ยั่งยืน ทำให้แต่ละตำบลมีเศรษฐกิจที่ดีขึ้น

4. คุณสมบัติของสมาชิก

- 1) เป็นคนในหมู่บ้าน และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านของหมู่บ้านใหม่ กม.9 ตั้งแต่ 6 เดือน
- 2) บุคคลนั้นต้องมีอายุ 20 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป แต่ไม่เกิน 65 ปี
- 3) เป็นผู้พร้อมที่จะปฏิบัติตามระเบียบของกองทุน

4) เป็นผู้ทีคณะกรรมการกองทุนได้มีมติ 3 ใน 4 ของคณะกรรมการกองทุนเห็นชอบให้เข้าเป็นสมาชิก

5) มีเงินฝากหุ้นอย่างน้อย 1 หุ้น แต่ไม่เกิน 5 หุ้น

6) สมาชิกต้องเปิดบัญชีฝากเงินที่ธนาคารออมสิน

7) เมื่อสมาชิกมีการขาดส่งหุ้น(สัจจะ) เป็นระยะเวลาติดต่อกัน 3 เดือน ให้พ้นจากการเป็นสมาชิกทันที พร้อมทั้งส่งคืนและดอกเบี้ยคืนทันที

8) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย หรือคนไร้ความสามารถ

9) จะต้องเป็นผู้ที่ไม่ประวัติกิจการค้างชำระหนี้กองทุนในหมู่บ้าน

10) ประพฤติตนดีไม่เสพหรือเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

11) จะต้องเป็นสมาชิกกองทุนฌาปนกิจหมู่บ้านใหม่ กม.9

5. การสมัครเข้าเป็นสมาชิก

1) ยื่นคำขอสมัครเป็นสมาชิกกองทุนได้ที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน

2) การรับสมัครเข้าเป็นสมาชิกรับ 1 ครั้งต่อปี

3) สถานที่รับสมัคร ณ ที่ทำการเลขที่ 196 หมู่ 11 ตำบลลูกน้อย อำเภอสีคิ้ว จังหวัด

นครราชสีมา

4) คณะกรรมการกองทุนเป็นผู้พิจารณาว่าจะรับบุคคลหนึ่งบุคคลใดเข้าเป็นสมาชิกโดยชอบธรรม โดยมีมติเห็นชอบ 3 ใน 4 ของคณะกรรมการกองทุน

5) เป็นนิติบุคคล และกลุ่มหรือองค์กรชุมชนแล้วแต่ความสมัครใจของ สมาชิก

6) เมื่อคณะกรรมการพิจารณาคณะสมบัติและเห็นสมควรรับบุคคลเข้าเป็นสมาชิก

1. จะพิจารณาภายใน 7 วัน พร้อมทั้งแจ้งให้บุคคลนั้นๆ ทราบ

2. เสียค่าสมัครสมาชิกแรกเข้า 20 บาท

6. การพ้นสภาพจากการเป็นสมาชิก

1) เสียชีวิต

2) ลาออกและได้รับอนุมัติให้ลาออกจากคณะกรรมการกองทุน

3) จงใจฝ่าฝืนระเบียบของกองทุนหรือแสดงคนเป็นปรปักษ์หรือไม่ให้ความช่วยเหลือ

หรือความร่วมมือกับกองทุนไม่ด้วยว่าประการใด

4) ผู้กู้ยืมเงินไปใช้นอกกรอบวัตถุประสงค์ตามสัญญาให้คณะกรรมการยกเลิกสัญญาและเรียกเงินกู้พร้อมดอกเบี้ยเต็มจำนวน โดยทันที

(คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านใหม่ กม.9 : 2544)

2.3 แบบดำเนินการที่เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

2.3.1 แบบติดตามสังเกตการณ์คัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

1. กรรมการกองทุนต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังนี้

- 1) เป็นผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านและอาศัยอยู่ในหมู่บ้านติดต่อกันเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสองปี ก่อนวันที่ได้รับคัดเลือกเป็นกรรมการกองทุน
 - 2) เป็นผู้บรรลุนิติภาวะ โดยมีอายุยี่สิบปีบริบูรณ์
 - 3) ปฏิบัติตนอยู่ในหลักศาสนา มีความรับผิดชอบ เสียสละ มีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชน ไม่ติดการพนัน ไม่เกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติด และไม่มีประวัติเสียหายทางการเงิน ตลอดจนยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย
 - 4) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
 - 5) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท
 - 6) ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ามีความผิดแต่รอการกำหนดโทษหรือรอการลงโทษในความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน เว้นความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์สินและความผิดฐานบุกรุก
 - 7) ไม่เคยถูกให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือสร้างความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ทางราชการ องค์กร หรือหน่วยงานที่สังกัด
 - 8) ไม่เป็นผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่เสียสิทธิตามมาตรา 68 วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540
 - 9) ไม่เป็นผู้ที่เคยพ้นจากตำแหน่งคณะกรรมการกองทุน
 - 10) ในวาระเริ่มแรกในส่วนของหมู่บ้าน ให้ผู้ใหญ่บ้านเรียกประชุมหัวหน้าครัวเรือนในหมู่บ้านครัวเรือนละหนึ่งคน เพื่อเปิดเวทีชาวบ้านในการดำเนินการเลือกคณะกรรมการกองทุนจากผู้ที่มีคุณสมบัติ โดยมีคณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอเป็นผู้ให้คำปรึกษาแนะนำ ตลอดจนสนับสนุนให้การเลือกตั้งดำเนินการไปด้วยความโปร่งใส บริสุทธิ์ยุติธรรม
- รูปแบบของแบบติดตามสังเกตการณ์คัดเลือก คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของหมู่บ้านใหม่ กม.9 มีตัวอย่าง และรายละเอียดแนะนำเสนอไว้ในภาคผนวก ข (ที่มา : กทบข.๑)

2.3.2 แบบคำขอขึ้นทะเบียนและประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

1. ให้ขึ้นทะเบียนคณะกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้
รับขึ้นทะเบียนกองทุนตามระเบียบและวิธีปฏิบัติที่คณะกรรมการกำหนด

- 1) ให้ความเห็นผลการประเมินความพร้อมของกองทุน
- 2) สนับสนุนให้เกิดการเตรียมความพร้อมของหมู่บ้านและชุมชนเมือง
- 3) ติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานของกองทุน ในจังหวัด
- 4) ประสานความร่วมมือเพื่อสนับสนุนด้านวิชาการและการจัดการ
- 5) จัดทำระบบข้อมูลเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับกองทุนต่างๆ
- 6) รายงานผลการดำเนินงานของกองทุนในจังหวัดให้คณะกรรมการทราบ
- 7) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อช่วยดำเนินการ
- 8) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการสนับสนุนมอบหมาย

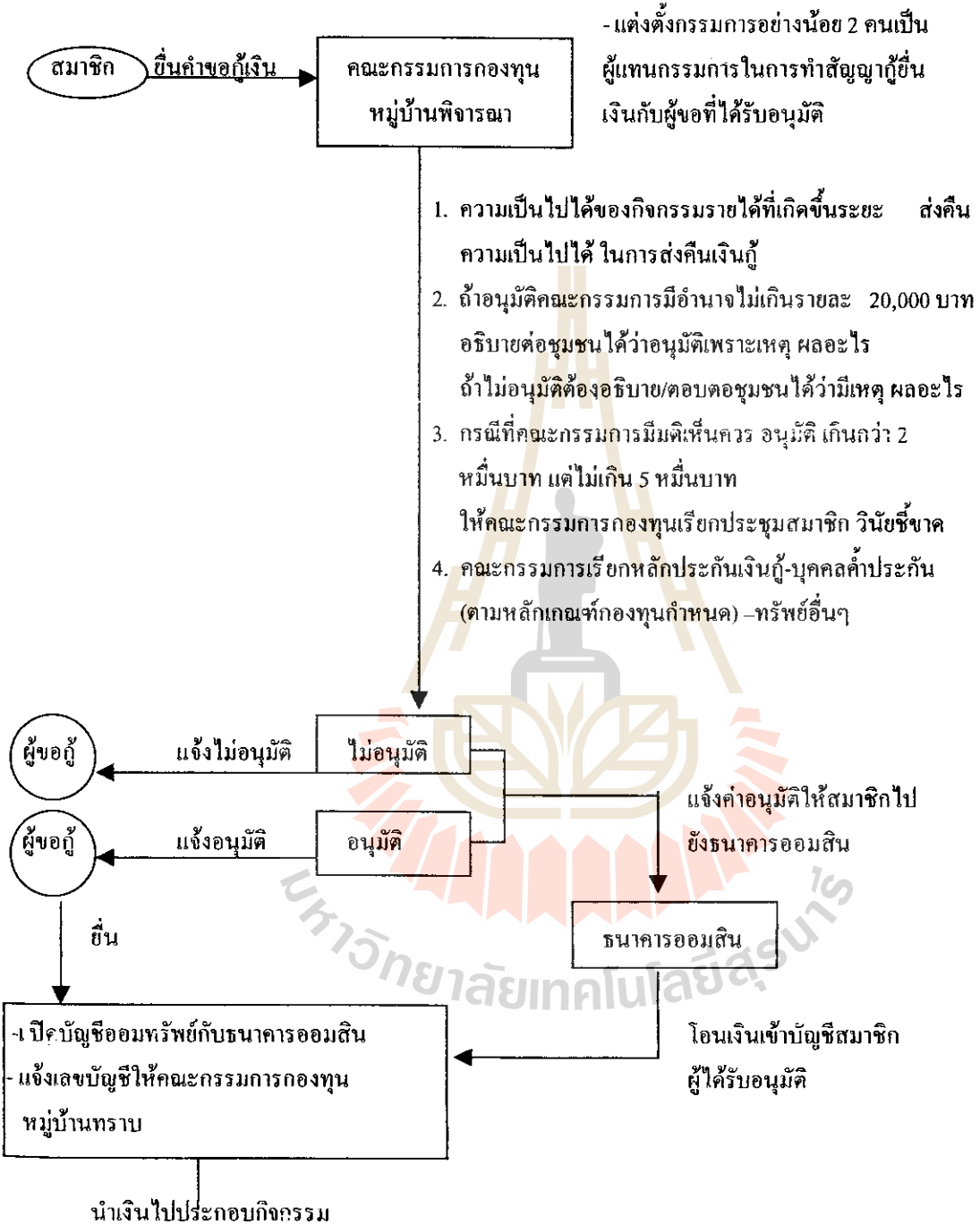
รูปแบบของแบบคำขอขึ้นทะเบียนและประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของหมู่บ้านใหม่ กม.9 มีตัวอย่างและรายละเอียดของข้อมูลนำเสนอไว้ในภาคผนวก ก (ที่มา : กทบข.๒)

2.4 การพิจารณาเงินกู้สำหรับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

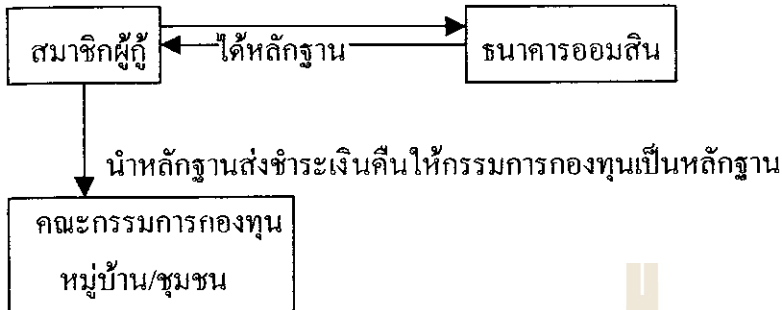
การพิจารณาเงินกู้ให้กับผู้กู้ของหมู่บ้านใหม่ กม.9 หมู่11 ตำบลกุดน้อย อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา

- 1) กิจกรรมที่ให้ผู้กู้ยืมเพื่อประกอบอาชีพ วงเงินกู้ยืม ไม่เกิน 20,000 บาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 6 บาท/ปี
 - 2) กิจกรรมที่ให้ผู้กู้ยืมเพื่อการแปรรูปหรือสร้างงานวงเงินกู้ไม่เกิน 20,000 บาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 6 ปี ระยะเวลาชำระคืน 1 ปี ชำระคืนทั้งดอกเบี้ยภายใน 1ปี
 - 3) กิจกรรมที่ให้ผู้กู้ยืมเพื่อผู้ฉุกเฉิน วงเงินกู้ยืมไม่เกิน 10,000 บาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 6 บาท/ปี ระยะเวลาชำระคืน 3 เดือน ชำระคืนทั้งต้นดอกเบี้ยภายใน 3 เดือน
 - 4) กิจกรรมที่ให้ผู้กู้ยืมเพื่อลดรายจ่าย วงเงินกู้ยืมเพื่อลดรายจ่ายไม่เกิน 5,000 บาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 6 บาท/ปี ระยะเวลาชำระคืน 3 เดือน ชำระคืนทั้งเงินต้นดอกเบี้ย ภายใน 3 เดือน
- เกณฑ์สำหรับการพิจารณาเงินกู้ การส่งเงินกู้และการดำเนินการกรณีผิดสัญญาของผู้กู้หมู่บ้านใหม่ กม.9 หมู่11 ตำบลกุดน้อย อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา แสดงดังแผนภาพภาพต่อไปนี้

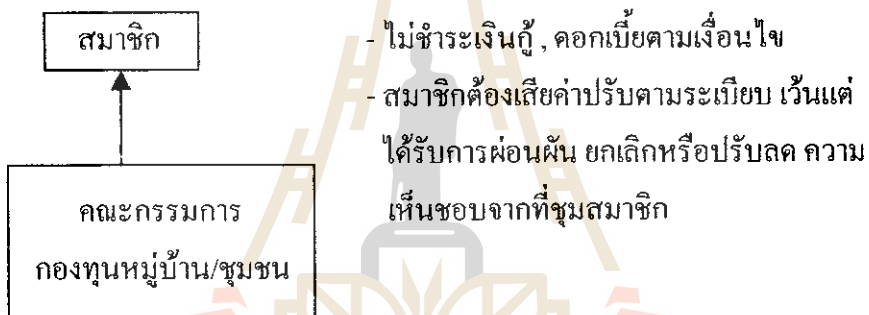
ก. การขอเงินกู้

ข. การส่งเงินกู้ (ภายในไม่เกิน 1 ปี นับแต่วันทำสัญญา)

ค. กรณีสมาชิกกู้เงินผิดสัญญา

- กรณี สมาชิกไม่ทำตามวัตถุประสงค์ในการขอกู้ หรือมีหลักฐานนำเงินไปใช้นอกวัตถุประสงค์ คณะกรรมการมีอำนาจยกเลิกสัญญา เรียกคืนเงินกู้ พร้อมดอกเบี้ย โดยทันที
- คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน เรียกประชุมสมาชิก ลงมติ ฟ้นจากสมาชิกภายใน 30 วัน นับแต่วันยกเลิกสัญญาและห้ามมิให้สมัครเป็นสมาชิกผ่านใน 2 ปี

2.5 หลักการประเมินโครงการรูปแบบการประเมินแบบชีพพีโมเดล (CIPP Model)

รูปแบบที่ประยุกต์ใช้ในการประเมินครั้งนี้ คือ ชีพพีโมเดล (CIPP Model) ตามกรอบความคิดทฤษฎีที่ได้เสนอไว้แล้วในบทที่ 1 ซึ่งประกอบด้วย การประเมิน 4 องค์ประกอบ ทั้งระดับหมู่บ้านและระดับรายบุคคล(ผู้กู้) ดังนี้

- 1) การประเมินสถานะแวดล้อม เป็นการประเมินสภาพทั่วไปของหมู่บ้านและรายบุคคล(ผู้กู้)
- 2) การประเมินปัจจัย เป็นการประเมินปัจจัยนำเข้าของกระบวนการกองทุนหมู่บ้าน ทั้งระดับหมู่บ้านและรายบุคคล

3) การประเมินกระบวนการ เป็นการประเมินกระบวนการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน ทั้งระดับหมู่บ้านและรายบุคคล

4) การประเมินผลผลิต เป็นการประเมินผลผลิตที่เกิดขึ้นจากกระบวนการบริหารจัดการ กองทุนทั้งระดับหมู่บ้านและรายบุคคล

2.6 การวิเคราะห์โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
ความสามารถในการบริหารจัดการกองทุน ตั้งแต่เดือนธันวาคม 2544 ถึงเดือนกันยายน 2545 สมาชิกผู้กู้ทุกคน ได้นำจำนวนเงินที่กู้เพื่อประกอบการพัฒนาอาชีพ ที่แตกต่างกันออกไป ความถนัด เช่น ปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ เลี้ยงปลา ค้าขาย และอื่นๆ ทำให้ประชากรในหมู่บ้านใหม่ กม.9 มีการบริหารจัดการกองทุนที่มีประสิทธิภาพ โดยการทำงานของคณะกรรมการกองทุน และ ประชากรในหมู่บ้าน ได้ให้ความร่วมมือกันดี ซึ่งในหมู่บ้านใหม่ กม.9 มีการประชุมทุกเดือน เพื่อให้ความรู้แก่สมาชิกผู้กู้เงินกองทุน ซึ่งเรื่องเกี่ยวกับกองทุนนี้ประชากรในหมู่บ้านใหม่ กม.9 ต้องการให้รัฐบาลมีกองทุนนี้ตลอดไป เพราะสามารถช่วยประชาชนในหมู่บ้านให้เกิดอาชีพ และ ทำงานอย่างมีความสุข และสร้างรายได้ให้กับครอบครัวและชุมชน ทำให้เศรษฐกิจดีขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองครั้งนี้ เป็นการศึกษารายกรณีเฉพาะหมู่บ้านใหม่ กม.9 ซึ่งผู้วิจัยได้เข้าปฏิบัติงานตั้งแต่เดือน ธันวาคม พ.ศ.2544 ในโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยมีวิธีดำเนินการประเมินดังนี้

3.1 รูปแบบการประเมิน

รูปแบบที่ประยุกต์ใช้ในการประเมินครั้งนี้คือ ซิงเพ็โมเดล ตามกรอบความคิดทฤษฎีที่ได้เสนอไว้แล้วในบทที่ 1 ซึ่งประกอบด้วยการประเมิน 4 องค์ประกอบ ทั้งระดับหมู่บ้านและระดับรายบุคคล (ผู้กู้) ดังนี้

3.1.1 การประเมินสภาวะแวดล้อม เป็นการประเมินสภาพทั่วไปของหมู่บ้าน และรายบุคคล (ผู้กู้) เป็นการประเมินเพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานหมู่บ้าน เช่น ประวัติความเป็นมา การประกอบอาชีพสภาพความเป็นอยู่ของสมาชิกในหมู่บ้าน โดยมีการศึกษา ข้อมูลจากเอกสารต่างๆ เช่น กชช2ค. จปฐ. การสัมภาษณ์จากบุคคลต่างๆ

3.1.2 การประเมินปัจจัย เป็นการประเมินปัจจัยนำเข้าของกระบวนการกองทุนหมู่บ้าน ทั้งระดับหมู่บ้านและรายบุคคล เป็นการประเมินเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน และความพร้อมในการบริหารงานกองทุนหมู่บ้าน โดยการสัมภาษณ์เก็บข้อมูล และสังเกตพฤติกรรมต่างๆ ซึ่งเป็นการประเมินเพื่อใช้ในการตัดสินใจในการเลือกแผนงานที่เหมาะสมในการบริหารกองทุน

3.1.3 การประเมินกระบวนการ เป็นการประเมินกระบวนการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านทั้งระดับหมู่บ้านและรายบุคคล เป็นการประเมินเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมการดำเนินการบริหารงานกองทุนหมู่บ้าน โดยมีการศึกษาข้อมูลจากการจัดเวทีประชาคมชาวบ้าน

3.1.4 การประเมินผลผลิต เป็นการประเมินผลผลิตที่เกิดขึ้นจากกระบวนการบริหารจัดการกองทุน ทั้งระดับหมู่บ้านและรายบุคคล เป็นการประเมินเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับผลการดำเนินการบริหารงานกองทุน โดยมีการศึกษาข้อมูลจากการจัดเวทีประชาคมชาวบ้าน ซึ่งเป็นการระดมความคิดเห็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่างๆ เพื่อให้กิจกรรมดำเนินต่อไปได้

3.2 กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายหรือผู้ให้ข้อมูลสำหรับการประเมิน ได้แก่ ชาวบ้านที่อาศัยอยู่ในบ้านใหม่ กม.9 ซึ่งมีสถานภาพและบทบาทหน้าที่ต่างๆ รวมทั้งข้าราชการ เจ้าหน้าที่ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจำแนกได้ดังนี้

ตารางที่ 3.1 กลุ่มเป้าหมายหรือผู้ให้ข้อมูลสำหรับการประเมิน

กลุ่มเป้าหมาย	จำนวน(คน)
คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน	14
สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน	113
สมาชิกที่ได้รับอนุมัติให้กู้	83
สมาชิกทั่วไป	1,006
ชาวบ้านที่ไม่ได้เป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน	923
ผู้นำชุมชน ผู้นำอาสา ผู้นำกลุ่มอาชีพ	14
ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง	7

3.3 วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ประเมิน

3.3.1 วิธีการที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีดังนี้

- 1) การสังเกตและบันทึก การสังเกตและบันทึกเกี่ยวกับสภาพทั่วไปด้านต่างๆ ของหมู่บ้านตลอดจนการสังเกตและบันทึกขณะร่วมกิจกรรม ทั้งแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม
- 2) การสัมภาษณ์ การสัมภาษณ์คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ตัวแทนกลุ่ม ตลอดจนรายบุคคลในหมู่บ้านโดยใช้แบบรายงานต่างๆ (ปร.)
- 3) การจัดประชุมเวทีชาวบ้าน
- 4) การศึกษาเจาะลึกรายกรณี จากสมาชิกที่ได้รับอนุมัติเงินกู้จำนวน 5 รายที่มีวัตถุประสงค์การกู้แตกต่างกัน

3.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบรายงานต่างๆ (ปร.) และแบบเก็บข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อใช้ในการสังเกตและการสัมภาษณ์ มีดังนี้

- 1) แบบรายงาน ปร.1 (แบบเก็บข้อมูลบริบทชุมชนหมู่บ้าน)
- 2) แบบรายงาน ปร.2 (แบบเก็บข้อมูลตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชน)
- 3) แบบรายงาน ปร.3 (แบบรายงานความรู้ ความเข้าใจ ทักษะคดีที่มีต่อกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

- 4) แบบรายงาน บร.4 (แบบรายงานการปฏิบัติงานรายเดือน)
- 5) แบบรายงาน บร.5 (แบบรายงานผลการจัดเวที บริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง)
- 6) แบบรายงาน บร.6 (แบบรายงานผลการจัดเวที กลุ่มผู้กู้เงินจากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง)
- 7) แบบรายงาน บร.7 (แบบรายงานผลการสัมภาษณ์ เพื่อค้นหาตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนในทัศนะของประชาชน)
- 8) แบบรายงาน บร.8 (โครงการเสริมรัฐกิจชุมชนหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์)
- 9) แบบรายงาน บร.9 (แบบบันทึกการสัมภาษณ์)
- 10) แบบรายงาน บร.10 (แบบสรุบบทเรียนชุมชนหมู่บ้าน)
- 11) แบบรายงาน บร.11 (แบบศึกษาเจาะลึกรายกรณี)
- 12) แบบรายงาน บร.12 (การวิเคราะห์จัดทำแผนแม่บทชุมชน)
- 13) แบบสัมภาษณ์เพิ่มเติม

3.4 ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูลตามรูปแบบการประเมิน

จากกรอบความคิดทฤษฎีที่ได้นำเสนอไว้ในบทที่ 1 เมื่อนำมากำหนดเป็นตัวชี้วัด แหล่งข้อมูล และวิธีเก็บข้อมูลของการประเมินทั้ง 4 องค์ประกอบ ได้แก่ บริบท ปัจจัย กระบวนการ และผลผลิตทั้งระดับหมู่บ้านและรายบุคคล ดังนี้

3.2.1 การประเมินบริบท มีรายละเอียดตามตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูลการประเมินบริบท

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
ระดับหมู่บ้าน			
CI- ประวัติความ เป็นมาหมู่บ้าน	1. ที่มาของชื่อหมู่บ้าน /ชุมชน	1. ผู้นำชุมชน	1. สัมภาษณ์ตามแบบ บร.1
	2. คนกลุ่มแรกที่เข้า มาตั้งหมู่บ้านอพยพมา จากที่ไหน และเหตุใด จึงอพยพมา	2. ผู้อาวุโสในหมู่บ้าน	2. ศึกษาจากเอกสาร

ตารางที่ 3.2 ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูลการประเมินบริบท (ต่อ)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
	3. สภาพเดิมทางภูมิศาสตร์ของหมู่บ้านมีสภาพอย่างไร	3. ผู้นำกลุ่มอาชีพ	
	4. อาชีพเดิม (อาชีพหลัก/รอง) คืออะไร	4. ข้อมูลที่มีการบันทึกไว้แล้ว	
	5. อาชีพเดิมที่เลิกทำแล้วคืออะไร เพราะอะไรจึงเลิกทำ		
	6. อาชีพใหม่ที่เพิ่มขึ้น		
	7. การเปลี่ยนแปลงด้านสาธารณูปโภคมีประมาณ พ.ศ.ใด (ถนน, ไฟฟ้า, ประปา)		
C2-สภาพภูมิศาสตร์ของหมู่บ้าน	1. ลักษณะที่ตั้งหมู่บ้าน	1. ข้อมูลจากเอกสาร	1. ศึกษาจากเอกสาร
	2. อาณาเขตติดต่อกับหมู่บ้าน	2. หมู่บ้าน	2. สังเกต
	3. แผนที่หมู่บ้าน	3. ผู้นำชุมชน	3. สัมภาษณ์
C3-สภาพเศรษฐกิจและสังคมของหมู่บ้าน	1. อาชีพหลักและอาชีพรองของชาวบ้าน	1. ผู้นำชุมชน	1. สัมภาษณ์ตามแบบบร.1
	2. จำนวนพื้นที่ทำการ	2. สถานีอนามัยตำบล	2. สังเกต
	3. จำนวนที่ดินทำกินโดยเฉลี่ย	3. โรงเรียน	
	4. จำนวนและประเภทร้านค้าในหมู่บ้าน	4. เกษตรตำบล	

ตารางที่ 3.2 ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูลการประเมินบริบท (ต่อ)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
	5. จำนวนโรงสีในหมู่บ้าน	5. หมู่บ้าน	
	6. โรงงานอุตสาหกรรมในหมู่บ้าน		
	7. โรงเรียนในหมู่บ้าน (จำนวนครู/นักเรียน)		
	8. โรคที่เจ็บป่วย		
	9. สถานที่รักษาเมื่อเจ็บป่วย		
C4-วัฒนธรรม ประเพณี	1. จำนวนวัด/โบสถ์/มัสยิด	1. ผู้นำชุมชน	1. สัมภาษณ์ตามแบบ บร.1
	2. จำนวนพระ/เณร/บาทหลวง	2. ผู้อาวุโส	2. ศึกษาจากเอกสาร
	3. ภาษาพื้นบ้าน	3. ชาวบ้าน	3. สังเกต
	4. ประเพณีที่สำคัญ		
	5. ความเชื่อค่านิยมต่างๆ (ศาลปู่ตาฯ)		
C5-โครงสร้างพื้นฐานและทรัพยากร	1. จำนวนและสภาพของโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน, ไฟฟ้า, ประปา, โทรศัพท์, หอกระจายข่าว, ศาลาประชาคม, ไปรษณีย์ ฯลฯ	1. ผู้นำชุมชน	1. สัมภาษณ์ตามแบบ บร.1
	2. จำนวนและสภาพทรัพยากร เช่น ป่าไม้ แหล่งน้ำแร่ ฯลฯ ที่เป็นสาธารณประโยชน์	2. หมู่บ้าน	2. สังเกต

ตารางที่ 3.2 ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูลการประเมินบริบท (ต่อ)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
C6-ผู้นำชุมชน การรวมกลุ่มและภูมิปัญญาท้องถิ่น	1. ประเภทผู้นำที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ	1. ผู้นำชุมชน	1. สัมภาษณ์ตามแบบ บร.1
	2. กลุ่มต่างๆ ที่มีอยู่ในหมู่บ้าน(จำนวนสมาชิก,ทุนของกลุ่ม, กิจกรรมกลุ่ม, เป้าที่ตั้ง)		2. สังเกต
	3. ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านต่าง ๆ (ชื่อ,อายุ, ความเชี่ยวชาญ)		
C7-โครงการพัฒนาที่ผ่านมา	1.โครงการของภาครัฐ	1. ผู้นำชุมชน	1. สัมภาษณ์ตามแบบ บร.1
	2. โครงการของภาคเอกชน	2. ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง	2. ศึกษาจากเอกสาร
	3. โครงการที่ชาวบ้านทำขึ้นเอง (ชื่อโครงการ/กิจกรรมของโครงการ) (ย้อนหลัง 5 ปี)	3. ข้อมูลที่บันทึกไว้	3. สังเกต
C8- ความเข้มแข็งของชุมชน	1. ความสามัคคี	1. ชาวบ้าน	1. สัมภาษณ์ตามแบบ บร.2 ครั้งที่ 1 (มาจากข้อมูลคิปลัมภาษณ์ 30ครัวเรือน)
	2. ความซื่อสัตย์		
	3. การช่วยเหลือกัน		
	4. การยกย่องคนทำความดี.		

ตารางที่ 3.2 ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูลการประเมินบริบท (ต่อ)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
	5. โอกาสในการหาความรู้เพิ่มเติม		
	6. อาชีพที่เลี้ยงครอบครัวได้ปรองดอง		
	7. ครอบครัวอบอุ่นรักใคร่		
	8. การรวมกลุ่ม		
	9. การประชุม/เสวนาสมาเสมอ		
	10. การช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส		
	11. มีผู้นำที่มีคุณธรรม ยุติธรรม		
	12. การจัดทำแผนงานแก้ปัญหาชุมชน		
ระดับรายบุคคล			
C9-อาชีพเดิม	1. อาชีพหลัก/รอง	1. สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติเงินกู้	1. สัมภาษณ์ตามแบบบร.1
			2. สัมภาษณ์เพิ่มเติม
	2. ผลการประกอบอาชีพเดิม(เพียงพอต่อการเลี้ยงครอบครัวหรือไม่)		
	3. ปัญหาอุปสรรคในการประกอบอาชีพ		

ตารางที่ 3.2 ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูลการประเมินบริบท (ต่อ)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
C10-สมาชิกในครอบครัว	1. สมาชิกในครอบครัวและรายละเอียด เช่น จำนวน,อายุ, สถานภาพสมรส, ระดับการศึกษา,ความสัมพันธ์กับหัวหน้าครอบครัว,การมีงานทำ	1. สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติเงินกู้	1. สัมภาษณ์ตามแบบบร.1
			2. สัมภาษณ์เพิ่มเติม
C11-สภาพการอยู่อาศัย	1. มีบ้านเป็นของตนเองหรือไม่ ถ้าไม่มีพักอาศัยอย่างไร	1. สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติเงินกู้	1. สัมภาษณ์
			2. สังเกต
C12-รายได้ของครอบครัว	1. รายได้ของครอบครัวต่อเดือน	1. สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติเงินกู้	1. สัมภาษณ์ตามแบบบร.1
	2. ความเพียงพอของรายได้ต่อรายจ่าย		2. สัมภาษณ์เพิ่มเติม
C13-หนี้สินของครอบครัวก่อนกู้เงินกองทุน	1. จำนวนหนี้สินที่มีอยู่ก่อนกู้เงินกองทุน	1. สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติเงินกู้	1. สัมภาษณ์ตามแบบ บร.1
	2. สาเหตุของการมีหนี้สิน		2. สัมภาษณ์เพิ่มเติม
	3. แหล่งเงินกู้		

3.2.2 การประเมินปัจจัย มีรายละเอียดตามตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3 ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูลการประเมินปัจจัย

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
ระดับหมู่บ้าน			
I1-นโยบาย ระเบียบ แนวทางปฏิบัติ	1. รายละเอียดของ ระเบียบสำนักนายกฯ	1. ระเบียบสำนัก นายกฯ	1. ศึกษาจากเอกสาร
	2. รายละเอียดของ ระเบียบกองทุนฯ	2. ระเบียบที่เกี่ยวข้อง กับกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่ง ชาติ	
I2-การประชาสัมพันธ์(เอาหมู่บ้าน เป็นที่ตั้งว่าข่าวสาร มาแบบไหนโดยใช้ สื่อแบบใด)	1. ช่วงเวลาที่มีการ ประชาสัมพันธ์	1. ผู้นำชุมชน	1. สัมภาษณ์
	2. ประเภทสื่อในการ ประชาสัมพันธ์	2. ชาวบ้าน	2. สังเกต
	3. ความทั่วถึงในการ ประชาสัมพันธ์	3. ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง	3. ศึกษาจากเอกสาร
	4. เนื้อหาในการ ประชาสัมพันธ์	4. ที่ทำการกองทุน หมู่บ้าน	
		5. เอกสารประชาสัมพันธ์	
I3-คณะอนุกรรมการ ระดับอำเภอที่เกี่ยวข้อง	1. จำนวนคณะอนุ กรรมการ	1. พัฒนาชุมชน	1. สัมภาษณ์
	2. องค์ประกอบคณะ อนุกรรมการ	2. คณะกรรมการกอง ทุนหมู่บ้าน	2. ศึกษาจากเอกสาร

ตารางที่ 3.3 ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูลการประเมินปัจจัย (ต่อ)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
	3. สัดส่วนกรรมการภาคประชาชน		
	4. การปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง		
I4-คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน	1. จำนวน	1. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน	1. สัมภาษณ์ตามแบบ บร.1
	2. คุณสมบัติ	2. ระเบียบกองทุนหมู่บ้าน	2. ศึกษาจากเอกสาร
	3. วิธีการได้มา		
	4. การพ้นจากตำแหน่ง		
	5. ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งเตรียมความพร้อม	กองทุนหมู่บ้าน	
I5-การเตรียมความพร้อม การสร้างความรู้ความเข้าใจแก่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชาวบ้าน			1. สัมภาษณ์ชาวบ้านตามแบบ บร.3, บร.9 (จากข้อมูลดิบ 30 ครั้งเรือน) กรรมการกองทุนหมู่บ้าน
	2. เนื้อหาในการเตรียม	2. ส่วนราชการ	2. สัมภาษณ์
	3. จำนวนครั้งในการเตรียมความพร้อม	3. ชาวบ้าน	
	4. หน่วยงาน/องค์กรที่ทำหน้าที่ในการเตรียมความพร้อม	4. ผู้นำชุมชน	

ตารางที่ 3.3 ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูลการประเมินปัจจัย (ต่อ)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
I6-เงินกองทุน 1 ล้านบาท	1. วันที่ได้รับอนุมัติ	1. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน	1. สัมภาษณ์
	2. การเก็บรักษาเงิน		
I7-เงินทุนสะสมอื่นๆ	1. ประเภท/จำนวน/ที่มาและการเก็บรักษาเงินทุนสะสมอื่นๆ	1. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน	1. สัมภาษณ์
			2. ศึกษาจากเอกสาร
I8-บัณฑิตกองทุน	1. ประวัติส่วนตัว ชื่อ, วุฒิการศึกษา, อายุ, เพศ, ภูมิภาค, สถานภาพ, สมรส, ความสามารถพิเศษ (ถ้ามี)	1. บัณฑิตกองทุนหมู่บ้าน	1. ศึกษาตนเอง
	2. บทบาทหน้าที่		2. คู่มือนักศึกษา
ระดับรายบุคคล			
I9-จำนวนเงินกู้ที่ได้รับอนุมัติ	1. จำนวนเงินกู้ที่ได้รับอนุมัติ	1. สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติเงินกู้	1. สัมภาษณ์ตามแบบบร.11
I10-จำนวนเงินลงทุนนอกเหนือจากเงินกู้	1. จำนวนเงินลงทุนนอกเหนือจากเงินกู้	1. สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติเงินกู้	1. สัมภาษณ์ตามแบบบร.11
	2. ที่มาของเงินทุน		2. สัมภาษณ์เพิ่มเติม
I11-วัตถุประสงค์การกู้เงินตามโครงการ	1. วัตถุประสงค์การกู้เงินตามโครงการ	1. สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติเงินกู้	1. สัมภาษณ์ตามแบบบร.11
I12-สถานที่ วัสดุ อุปกรณ์และวัตถุดิบในการประกอบอาชีพ	1. สถานที่ในการประกอบอาชีพ	1. สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติเงินกู้	1. สัมภาษณ์

ตารางที่ 3.3 ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูลการประเมินปัจจัย (ต่อ)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
	2. วัตถุประสงค์ในการประกอบอาชีพ		
	3. วัตถุประสงค์ในการประกอบอาชีพ		
I13-ความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ	1. ความรู้และทักษะที่มีอยู่	1. สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติเงินกู้	1. สัมภาษณ์ตามแบบบร.11
			2. สัมภาษณ์เพิ่มเติม
I14-จำนวนแรงงาน	1. จำนวนแรงงานที่ใช้ในการประกอบอาชีพ	1. สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติเงินกู้	1. สัมภาษณ์ตามแบบบร.11
			2. สัมภาษณ์เพิ่มเติม

3.2.3 การประเมินกระบวนการ มีรายละเอียดตามตารางที่ 3.4

ตารางที่ 3.4 ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูลการประเมินกระบวนการ

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
ระดับหมู่บ้าน			
PC1-การจัดทำระเบียบกองทุนหมู่บ้าน	1. กระบวนการในการจัดทำระเบียบกองทุนหมู่บ้าน	1. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน	1. สัมภาษณ์ตามแบบบร.4
	2. ผู้มีส่วนร่วมในการจัดทำ	2. สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน	2. สัมภาษณ์เพิ่มเติมจากคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชาวบ้าน
	3. ปัญหาอุปสรรคในการจัดทำ	3. ระเบียบกองทุนหมู่บ้าน	

ตารางที่ 3.4 ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูลการประเมินกระบวนการ
(ต่อ)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
PC2-การจัดทำเอกสารขอขึ้นทะเบียน	1. กระบวนการในการจัดทำระเบียบกองทุนหมู่บ้าน 2. ผู้มีส่วนร่วมในการจัดทำ 3. ปัญหาอุปสรรคในการจัดทำ	1. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน	1. สัมภาษณ์
PC3-ระบบบัญชีกองทุน	1. จำนวนบัญชีที่จัดทำ (จำนวนเล่ม) 2. ชื่อบัญชี เช่น บัญชีลูกหนี้, บัญชีคู่เงิน สัจจะ 3. ความเป็นปัจจุบัน 4. ผู้จัดทำ 5. ปัญหาอุปสรรคในการจัดทำ	1. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน 2. บัญชีกองทุน	1. สัมภาษณ์ 2. ศึกษาจากเอกสาร
PC4-กิจกรรมเกี่ยวกับสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน			
PC4.1-การรับสมัคร	1. ช่วงเวลาในการรับสมัครและเหตุผล 2. ค่าธรรมเนียมการสมัครและเหตุผล 3. ขั้นตอนการรับสมัคร และเหตุผล	1. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน 2. ระเบียบกองทุนหมู่บ้าน	1. สัมภาษณ์ตามแบบบร.4 2. สัมภาษณ์จากคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน 3. ศึกษาจากเอกสาร

ตารางที่ 3.4 ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูลการประเมินกระบวนการ
(ต่อ)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
	4. คุณสมบัตินักศึกษาระดับมัธยมศึกษา และเหตุผล		
	5. ปัญหาอุปสรรค		
PC4.2-การหมดสมาชิกภาพ	1. การหมดสมาชิกภาพ และเหตุผล	1. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน	1. สัมภาษณ์ตามแบบบร.4
		2. ระเบียบกองทุนหมู่บ้าน	2. สัมภาษณ์เพิ่มเติมจากคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน
			3. ศึกษาจากเอกสาร
PC4.3-ประเภทสมาชิก	1. การกำหนดประเภทสมาชิกและเหตุผล		
PC4.4-การทำทะเบียนสมาชิก	1. ความเป็นปัจจุบันในการจัดทำ	1. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน	1. สัมภาษณ์
	2. ปัญหาอุปสรรค	2. เอกสารด้านทะเบียนสมาชิก	2. ศึกษาจากเอกสาร
PC5-กิจกรรมเกี่ยวกับการกู้เงินกองทุนหมู่บ้าน			
PC5.1-ขั้นตอนการขอกู้	1. ขั้นตอนในการขอกู้	1. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน	1. สัมภาษณ์
	2. ขอเอกสารประกอบการขอกู้	2. สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน	2. ศึกษาจากเอกสาร
	3. ปัญหาอุปสรรค	3. ระเบียบกองทุนหมู่บ้าน	
		4. เอกสารโครงการขอกู้	

ตารางที่ 3.4 ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูลการประเมินกระบวนการ
(ต่อ)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
PC5.2-การคัดเลือก ผู้กู้	1. หลักเกณฑ์ในการ คัดเลือกและเหตุผล	1. คณะกรรมการกอง ทุน	1. สัมภาษณ์ตามแบบ บร.4
	2. วิธีการคัดเลือกและ เหตุผล		2. สัมภาษณ์เพิ่มเติม
	3. ปัญหาอุปสรรค		
PC5.3-การโอนเงิน ให้ผู้กู้	1. ขั้นตอนในการ โอนเงิน	1. คณะกรรมการกอง ทุนหมู่บ้าน	1. สัมภาษณ์
		2. สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ที่ได้รับเงินกู้	2. ศึกษาจากเอกสาร
		3. หลักฐานการโอน เงิน	
PC5.4-การรับชำระ หนี้	1. ขั้นตอนในการรับ ชำระหนี้	1. คณะกรรมการกอง ทุนหมู่บ้าน	1. สัมภาษณ์
	2. ปัญหาอุปสรรค	2. สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ที่ส่งเงินคืน	
		3. เอกสารในการส่ง เงินคืน	
PC6-การส่งเสริมการ ใช้เงินกู้			
PC6.1-การแนะนำวิธี ทำธุรกิจ	1. ผู้แนะนำ	1. คณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน	1. สัมภาษณ์
	2. ประเด็นในการ แนะนำ	2. สมาชิกกองทุน หมู่บ้านที่ได้รับเงินกู้	
	3. วิธีแนะนำ		
	4. จำนวนครั้งใน การแนะนำ		

ตารางที่ 3.4 ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูลการประเมินกระบวนการ
(ต่อ)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
PC6.2-การช่วยหาตลาด	1. ผู้ที่ช่วยหาตลาด	1. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน	1. สัมภาษณ์
	2. วิธีการในการส่งเสริมการตลาด	2. สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับเงินกู้	
	3. ปัญหาอุปสรรค		
PC7-การตรวจสอบการใช้จ่ายเงินกู้	1. ผู้ที่ทำการตรวจสอบ	1. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน	1. สัมภาษณ์
	2. วิธีการตรวจสอบ	2. สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับเงินกู้	
	3. จำนวนครั้งในการตรวจสอบ		
	4. ปัญหาอุปสรรค		
PC8- การจัดทำรายงานและเผยแพร่ผลการดำเนินงาน	1. ประเภทรายงานที่จัดทำ	1. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน	1. สัมภาษณ์
	2. ประเภทผลงานที่มีการเผยแพร่	2. สมาชิกและชาวบ้าน	2. สังเกต
	3. วิธีการเผยแพร่ผลการดำเนินงาน	3. เอกสารการจัดทำรายงาน	3. ศึกษาจากเอกสาร
	4. ปัญหาอุปสรรค		
PC9-การจัดสรรผลประโยชน์	1. สัดส่วนในการจัดสรรและเหตุผล	1. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน	1. สัมภาษณ์
		2. ระเบียบกองทุนหมู่บ้าน	2. ศึกษาจากเอกสาร
PC10-การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้โดยบัณฑิตกองทุน	1. ประเภทเครือข่าย	1. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน	1. สัมภาษณ์

ตารางที่ 3.4 ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูลการประเมินกระบวนการ

(ต่อ)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
	2. กลุ่มคนที่เข้ามา ร่วมเครือข่าย	2. บัณฑิตกองทุน	2. สัมภาษณ์แบบมีส่วน ร่วม
	3. วิธีการสร้างเครือ ข่าย	3. สมาชิกกองทุน หมู่บ้าน	
	4. ความพึงพอใจของ ผู้ที่เกี่ยวข้องเครือข่าย		
	5. ประโยชน์ที่ได้รับ จากการสร้าง เครือข่าย		
	6. ปัญหาอุปสรรค		
ระดับรายบุคคล			
PC11-การใช้จ่ายเงิน กู้	1. รายละเอียดของ การใช้จ่าย	1. สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติเงิน กู้	1. สัมภาษณ์ตามแบบ บร.11
		2. บัญชีการใช้จ่ายเงิน	2. ศึกษาจากเอกสาร
			3. สัมภาษณ์เพิ่มเติม
PC12-การหาความรู้ เพิ่มเติม	1. วิธีการหาความรู้ เพิ่มเติม	1. สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติเงิน กู้	1. สัมภาษณ์จากการ เสวนาตามแบบ บร.6
PC13-การหาตลาด	1. วิธีการหาตลาด	1. สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับ	1. สัมภาษณ์
	2. ผู้ที่ช่วยเหลือแนะ นำในการหาตลาด		
PC14-การทำบัญชีใช้ จ่ายเงิน	1. การจัดทำบัญชี (มี/ไม่มี)	1. สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติเงิน กู้	1. สัมภาษณ์

ตารางที่ 3.4 ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูลการประเมินกระบวนการ
(ต่อ)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
	2. ผู้ที่ช่วยเหลือและ นำการจัดทำบัญชี	2. บัญชีการใช้จ่ายเงิน	2. ศึกษาจากเอกสาร

3.2.4 การประเมินผลผลิต มีรายละเอียดตามตารางที่ 3.5

ตารางที่ 3.5 ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูลการประเมินผลผลิต

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
ระดับหมู่บ้าน			
PDI-จำนวนสมาชิก กองทุน	1. จำนวนสมาชิกเดิม (ณ.วันเริ่มตั้งกองทุน)	1. คณะกรรมการกอง ทุนหมู่บ้าน	1. สัมภาษณ์ตามแบบ บร.4
	2. จำนวนสมาชิกที่มี การเพิ่มขึ้น/ลดลง (31 ก.ค. 45)	2. ทะเบียนสมาชิก กองทุนหมู่บ้าน	2. สัมภาษณ์เพิ่มเติม
	3. เหตุที่สมาชิกเพิ่ม/ ลดลง		3. ศึกษาจากเอกสาร
		1. คณะกรรมการกอง ทุนหมู่บ้าน	1. สัมภาษณ์ตามแบบ บร.4
PD2-จำนวนผู้ได้ เงินกู้	1. จำนวนครั้งที่มีการ อนุมัติให้กู้	2. บัญชีคุมลูกหนี้	2. ศึกษาจากเอกสาร
	2. จำนวนผู้ยื่นกู้และผู้ ได้รับอนุมัติให้กู้แต่ ละครั้ง		

ตารางที่ 3.5 ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูลการประเมินผลผลิต
(ต่อ)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
	3. จำนวนผู้ได้รับ อนุมัติให้กู้ต่อจำนวน สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ทั้งหมด (31ก.ค.45)		
	4. จำนวนผู้ได้รับ อนุมัติให้กู้จำแนกตาม บร.4 ข้อ 5		
PD3-ยอดเงินที่ให้กู้	1. ยอดเงินที่มีผู้มาขอ กู้และยอดเงินที่ได้รับ อนุมัติแต่ละครั้ง	1. คณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน	1. สัมภาษณ์ตามแบบ บร.4
	2. ยอดเงินที่ได้อนุมัติ ให้กู้ทั้งหมด (31 ก.ค.45)	2. บัญชีคุมลูกหนี้	2. ศึกษาจากเอกสาร
	3. ยอดเงินกู้ที่ได้รับ อนุมัติจำแนกตาม บร.4 ข้อ 5 นับถึง 31 ก.ค. 45		
PD4-จำนวนผู้ชำระ คินตามกำหนด	1. จำนวนผู้กู้ที่ชำระ คินตามกำหนด (31 ก.ค. 45)	1. คณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน	1. สัมภาษณ์ตามแบบ บร.4
	2.จำนวนผู้กู้ที่ไม่ชำระ คินตามกำหนด(31 ก.ค. 45) และเหตุผล	2. บัญชีคุมลูกหนี้	2. สัมภาษณ์เพิ่มเติม
	3. การแก้ไขปัญหา เมื่อผู้กู้ไม่ชำระคิน ตามกำหนด		3. ศึกษาจากเอกสาร

ตารางที่ 3.5 ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูลการประเมินผลผลิต
(ต่อ)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
PD5-ยอดเงินที่มีการชำระคืน	1. ยอดเงินกู้ที่มาชำระคืนนับถึง 31 ก.ค. 45 จำแนกเป็นเงินต้น, ดอกเบี้ย, ค่าปรับ	1. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน	1. สัมภาษณ์ตามแบบบร.4
		2. บัญชีคุมลูกหนี้	2. ศึกษาจากเอกสาร
PD6-กองทุนสะสม	1. ยอดเงินกองทุนสะสมแยกประเภทตาม 17	1. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน	1. สัมภาษณ์
	2. การใช้ประโยชน์จากกองทุนสะสม	2. บัญชีเงินฝากกองทุนสะสม	2. ศึกษาจากเอกสาร
PD7-การใช้เงินตามวัตถุประสงค์	1. จำนวนผู้กู้ที่ใช้เงินตามวัตถุประสงค์โครงการ	1. ผู้ตรวจสอบตาม PC 7	1. สัมภาษณ์ผู้ตรวจสอบ
	2. จำนวนผู้กู้ที่ใช้เงินไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์โครงการ		
	3. เหตุผลที่ไม่ใช้เงินตามวัตถุประสงค์โครงการ		
PD8-ทัศนคติของชุมชนต่อกองทุน	1. ทัศนคติต่อการรวมกองทุนหมู่บ้านในเชิงบวก/ลบ	1. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน	1. สัมภาษณ์ตามแบบบร.9
	2. ทัศนคติต่อกองทุน 1 ล้านบาทในเชิงบวก/ลบ	2. สมาชิกและชาวบ้าน	2. สัมภาษณ์เพิ่มเติม

ตารางที่ 3.5 ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูลการประเมินผลผลิต

(ต่อ)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
PD9- การเกิดเครือข่ายองค์กรการเรียนรู้ (หลังจากทำ PC 10)	1. ประเภทเครือข่ายที่เกิดขึ้น	1. บัณฑิตกองทุน	1. รายงานการปฏิบัติงานของบัณฑิตกองทุน (ตัวเอง)
	2. กิจกรรมของเครือข่ายที่เกิดขึ้น		
	3. ปัจจัยที่ก่อให้เกิดองค์กรเครือข่าย		
PD10-การเรียนรู้เพื่อการพึ่งพาตนเอง	1. ประสบการณ์/การเรียนรู้จากการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน	1. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน	1. สัมภาษณ์ตามแบบบร.9
	2. ประสบการณ์/การเรียนรู้จากการเป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน	2. สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน	
PD11-ความเข้มแข็งของชุมชนที่เกิดจากกองทุนหมู่บ้าน	1. ความสามัคคี	1. สมาชิกและชาวบ้าน	1. สัมภาษณ์ตามแบบบร.2และบร.7 (จากข้อมูลดิบ 30 ครั้วเรือน)
	2. ความซื่อสัตย์		
	3. การช่วยเหลือกัน		
	4. การยกย่องคนทำความดี		
	5. โอกาสในการหาความรู้เพิ่มเติม		
	6. จำนวนครอบครัวที่มีอาชีพเลี้ยงตัวได้		

ตารางที่ 3.5 ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูลการประเมินผลผลิต
(ต่อ)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
	7. ครอบครัวยุวชน รักใคร่ปรองดอง		
	8. การรวมกลุ่ม		
	9. การประชุม/เสวนา สม่ำเสมอ		
	10. การช่วยเหลือผู้ ด้อยโอกาส		
	11. มีผู้นำที่มีคุณ ธรรมยุติธรรม		
	12. การจัดทำแผน งานแก้ปัญหาชุมชน		
ระดับรายบุคคล			
PD12-ผลที่ได้ตาม วัตถุประสงค์ของ การกู้			
PD12.1- ผลโดยตรง	1. ผลการใช้เงินกู้ตาม วัตถุประสงค์ของ โครงการ	1. สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติเงิน กู้	1. สัมภาษณ์ 2. สังเกต
PD12.2- ผลโดยอ้อม	1. ประสิทธิภาพ	1. สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่	1. สัมภาษณ์
	2. การยอมรับจาก ชุมชน	ได้รับอนุมัติเงินกู้	2. สังเกตตามแบบ บร.10

3.5 ความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุประสงค์การประเมินกับตัวชี้วัดตามรูปแบบการประเมิน
การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง กรณีศึกษาหมู่บ้านใหม่ กม.9 ครั้งนี้
ได้กำหนดวัตถุประสงค์การประเมินไว้ 4 ประการ ตามที่ได้นำเสนอไว้ในบทที่ 1 และดำเนินการ

ประเมินโดยใช้รูปแบบชีพี ซึ่งมิตัวชี้วัด แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูลดังรายละเอียดในหัวข้อที่ 3.3 ข้างต้น เพื่อแสดงให้เห็นว่า การเก็บรวบรวมข้อมูลตัวชี้วัดตามรูปแบบการประเมิน สามารถนำมาใช้ในการตอบประเด็นต่างๆ ของวัตถุประสงค์ของการประเมิน ผู้วิจัยจึงแสดงความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุประสงค์การประเมินกับตัวชี้วัดตามรูปแบบการประเมิน ดังตารางที่ 3.6 ต่อไปนี้

ตารางที่ 3.6 ความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุประสงค์การประเมินกับตัวชี้วัดตามรูปแบบการประเมิน

วัตถุประสงค์ในการประเมิน	องค์ประกอบการประเมิน			
	C	I	PC	PD
1. เพื่อศึกษาว่ากระบวนการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านใหม่ กม.9 บรรลุเป้าหมายต่อไปนี้น้อยเพียงใด				
1.1 การมีกองทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ หรือ สวัสดิการของสมาชิก		I6, I7, I9	PC5, PC9	PD1-PD7
1.2 ความสามารถในการบริหารจัดการกองทุน		I4		PD1-PD9
1.3 การมีกระบวนการพึ่งพาตนเอง โดยการเรียนรู้และคิดริเริ่มเพื่อแก้ปัญหาของตนเอง การสร้างศักยภาพของตนเองและการสร้างเศรษฐกิจแบบพอเพียง			PC1-PC14	PD9, PD10
1.4 เศรษฐกิจได้รับการกระตุ้นและมีภูมิคุ้มกัน		I2, I5, I9	PC10, PC11	PD2-PD6 PD8,PD10
1.5 ประชาชนมีศักยภาพและความเข้มแข็งด้านด้านเศรษฐกิจและสังคม			PC10	PD8-PD12
2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านบวกและด้านลบที่ส่งเสริมและขัดขวางการบรรลุเป้าหมายตามข้อ 1	C1-C8 I1-I4 I8-I15		PC1-PC10 PC11-PC14	PD8

ตารางที่ 3.6 ความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุประสงค์การประเมินกับตัวชี้วัดตามรูปแบบการประเมิน
(ต่อ)

วัตถุประสงค์ในการประเมิน	องค์ประกอบการประเมิน			
	C	I	PC	PD
3. เพื่อศึกษาว่ามีการสร้างเครือข่ายองค์กรเพื่อการเรียนรู้ได้บ้าง และทำให้เกิดความเชื่อมโยงภายในและระหว่างหมู่บ้าน/ตำบล	I3	I8	PC10	PD9
4. เพื่อศึกษาตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนตาม 8 ทิศนะของประชาชนและที่กำหนดโดยกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ				PD11

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.6.1 การวิเคราะห์โดยสถิติ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ การคำนวณค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบ บร. ต่างๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลดังนี้

1) แบบรายงาน บร.1 ได้ข้อมูลจำนวนประชากรแยกตามช่วงอายุ จำนวนครอบครัวในการประกอบอาชีพแต่ละประเภท และจำนวนครัวเรือนในการแสดงสิทธิในที่ดินทำกิน

2) แบบรายงาน บร.2 ได้ข้อมูลช่วงของเกณฑ์การวัดความเข้มแข็งในชุมชน ในด้านความสามัคคี ความซื่อสัตย์ การยกย่องคนทำความดี การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ผู้นำมีคุณธรรมยุติธรรม และความสามารถร่วมกันแก้ปัญหาของชุมชน และจำนวนสมาชิกที่สามารถเลี้ยงครอบครัวได้ จำนวนครอบครัวที่มีความอบอุ่นพร้อมหน้า จำนวนการรวมตัวจัดตั้งกลุ่มองค์กร และจำนวนผู้ที่ได้รับความช่วยเหลือจากชุมชน

3) แบบรายงาน บร.4 ได้ข้อมูลจำนวนสมาชิกกองทุน จำนวนผู้กู้ ยอดเงินให้กู้ และจำนวนผู้กู้พร้อมยอดเงินกู้แยกตามประเภทอาชีพ

4) แบบรายงาน บร.11 ได้ข้อมูลรายได้เฉลี่ยต่อปีของสมาชิกผู้กู้

3.6.2 การวิเคราะห์โดยไม่ใช่สถิติ ได้แก่ การวิเคราะห์เพื่อหาข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การศึกษาเอกสารและข้อมูลที่มีการบันทึกไว้ จากการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบ บร. ต่างๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลดังนี้

- 1) แบบรายงาน บร.1 ได้ข้อมูลประวัติความเป็นมา สภาพความเป็นปัจจุบัน สภาพสังคม สภาพเศรษฐกิจ และกิจกรรมต่างๆ ในหมู่บ้าน
- 2) แบบรายงาน บร.3 ได้ข้อมูลความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง และทัศนคติที่มีต่อกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
- 3) แบบรายงาน บร.4 ได้ข้อมูลเกี่ยวกับกองทุนในการบริหารงานต่างๆ ตั้งแต่การจัดตั้งกองทุน ระเบียบกองทุน การรับสมาชิก เกณฑ์การพิจารณาให้เงินกู้ การคิดดอกเบี้ย การจัดสรรผลประโยชน์จากกองทุน ปัญหาในการบริหารกองทุนและระเบียบกองทุน . แนวทางในการแก้ไขปัญหา
- 4) แบบรายงาน บร.5 ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานกองทุนหมู่บ้าน ปัจจัยที่สามารถจัดตั้งกองทุนได้และปัจจัยที่ไม่สามารถจัดตั้งกองทุนได้ ระเบียบของกองทุนหมู่บ้านแบบต่างๆ ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหการบริหารงานกองทุนหมู่บ้าน
- 5) แบบรายงาน บร.6 ได้ข้อมูลการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการประกอบอาชีพของแต่ละกลุ่มอาชีพ ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาในการประกอบอาชีพปัจจุบัน
- 6) แบบรายงาน บร.7 ได้ข้อมูลจากการเก็บแบบรายงาน บร.2 เดือนมกราคม 2545 และมิถุนายน 2545 ถ้วนนำมาสรุปตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชน
- 7) แบบรายงาน บร.8 ได้ข้อมูลโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์
- 8) แบบรายงาน บร.9 ได้ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน การบริหารงานกองทุนหมู่บ้านในเรื่องการคัดเลือกกรรมการกองทุนหมู่บ้าน การออกระเบียบกองทุนหมู่บ้าน การทำบัญชีกองทุนหมู่บ้าน รวมไปถึงการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่างของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน
- 9) แบบรายงาน บร.10 ได้ข้อมูลสรุปผลการติดตามการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านว่ามีปัญหาและมีแล้วทางแก้ไขปัญหอย่างไรบ้าง รวมไปถึงข้อเสนอแนะต่อการบริหารงานกองทุนหมู่บ้าน
- 10) แบบรายงาน บร.11 ได้ข้อมูลการเกี่ยวกับประสบการณ์ประกอบอาชีพของผู้กู้ ปัญหาและแล้วทางแก้ไขปัญหาของการประกอบอาชีพของผู้กู้
- 11) แบบรายงาน บร.12 ได้ข้อมูลการวิเคราะห์แผนแม่บทชุมชน ในด้านความภูมิใจในอดีต ปัจจุบัน ความต้องการของสมาชิกชุมชนในการพัฒนาชุมชนด้านต่างๆ

บทที่ 4

ผลการติดตามการประเมินโครงการ

4.1 ผลการประเมินบริบทระดับท้องถิ่น

4.1.1 ประวัติความเป็นมาของหมู่บ้าน

หมู่บ้านใหม่ กม.9 หมู่ 11 ตำบลกุดน้อย อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดนครราชสีมา ประวัติความเป็นมาของหมู่บ้าน โดยมีที่มาจากหมู่บ้าน ซึ่งแยกหมู่บ้านออกมาจากหมู่บ้านคอนนงเขา หมู่ที่ 5 มาตั้งอยู่ที่หลักกิโลเมตรที่ 9 ชาวบ้านจึงเรียกกันว่า “หมู่บ้านใหม่ กม.9 ” เริ่มก่อตั้งในปี พ.ศ. 2524 หรือประมาณ 20 ปีมาแล้ว

1) การตั้งถิ่นฐาน คนกลุ่มแรกที่มาเริ่มตั้งหมู่บ้านนั้นชื่อนายมาก เพชรจันทิก ซึ่งมาจากหมู่บ้านคอนนงเขา หมู่ที่ 5 ซึ่งอยู่ทางด้านตะวันออกของวัดใหม่ กม.9 ซึ่งเหตุที่แต่ละกลุ่มนี้อพยพมาจากบ้านเดิม เพราะว่ามีถนนที่สะดวกสบาย มีไฟฟ้าในหมู่บ้าน มีคลองน้ำ และบ่อน้ำ เพื่อใช้เกี่ยวกับเกษตรกรรม เช่น ปลูกพืชสวนครัว มีที่ดินอุดมสมบูรณ์ในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมมีโรงงานอุตสาหกรรมที่ใกล้หมู่บ้าน

2) สภาพที่ดิน เป็นลักษณะที่ราบกลุ่มและสภาพดินเหมาะสมที่จะประกอบอาชีพทำไร่ ทำนา ทำสวน ซึ่งครอบครัวที่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเองจำนวน

1- 5 ไร่ มี 150 ครอบครัว

6- 10 ไร่ มี 150 ครอบครัว

11- 12 ไร่ มี 100 ครอบครัว

21- 50 ไร่ มี 30 ครอบครัว

50 ไร่ขึ้นไป มี 50 ครอบครัว

ส่วนที่ดินที่ยังไม่ได้เอกสารจำนวน 200 ไร่ รวม 1,000 ไร่ ประเภททำนา ส่วนมากจะเป็นนาหว่าน 300 ไร่ เริ่มพ.ศ. 2524

3) ป่าไม้และพื้นที่สาธารณะ สภาพทางภูมิศาสตร์ของหมู่บ้านใหม่ กม.9 เป็นป่าและหนองน้ำ ป่ามีลักษณะเป็นป่าผลัดใบ มีหญ้าคาอ่อนช้ เงยอะ มีต้นไม้ขนาดใหญ่ หนอง ลักษณะหนองน้ำคั้นในหนองน้ำมีต้นกกเยอะมาก(ที่ชาวบ้านใช้ทำเสื่อ) ซึ่งในสมัยอดีตป่าหนอง ซึ่งลักษณะป่าเป็นป่าผลัดใบและเป็นหนองน้ำคั้น แต่ปัจจุบันนี้ป่าไม่มี เพราะชาวบ้านได้ทำลายเพื่อนำมาสร้างบ้านเรือนเพื่ออยู่อาศัยกัน และมีการขุดบ่อน้ำเพิ่มขึ้น เพื่อประกอบอาชีพเกษตรกรรม

เช่น ปลุกผัก ส่วนหนองน้ำยังมีอยู่ เพราะชาวบ้านในหมู่บ้านจะเลี้ยง โคกระบือและเลี้ยงสัตว์ปีก เพื่อให้สัตว์ต่างๆ ได้กินน้ำในหนองน้ำ มีป่าคอนปู้ตา 300 ไร่

4) ระบบนิเวศของชุมชน

ทำเลที่ตั้ง เป็นหมู่บ้านซึ่งตั้งติดกับถนนสี่กั๊ก-คำนขุนทด โดยหมู่บ้านจะเป็นหมู่บ้านเล็กๆ ซึ่งหมู่บ้านจะติดกับหมู่บ้านคอนนกเขา

อาณาเขตติดต่อ หมู่บ้านจะอยู่ระหว่างหมู่บ้านคอนนกเขากับหมู่บ้านหนองสลักไค ซึ่งติดกับถนนสี่กั๊ก-คำนขุนทด

รายละเอียดของหมู่บ้านใหม่ กม.9 และตำบลกุดน้อยนำเสนอไว้ในภาคผนวก ก

5) ระบบสาธารณูปโภค ในหมู่บ้านใหม่ กม.9 นี้ มีการเปลี่ยนแปลงด้านสาธารณูปโภค เช่น ถนน ไฟฟ้า โรงเรียน โดยถนนเมื่อเริ่มก่อตั้งหมู่บ้านมีสภาพเป็นถนนลูกรัง เมื่อ พ.ศ.2524 ยาว 1,550 เมตร เป็นถนนลาดยาง เมื่อ พ.ศ. 2544 ยาว 200 เมตร ถนนในหมู่บ้านทั้งหมดยาว 5 กิโลเมตร ไฟฟ้าเข้าหมู่บ้านเมื่อ พ.ศ. 2526 ส่วนประปาหมู่บ้านสร้างเมื่อ พ.ศ. 2530

6) สุขภาพและอนามัย สุขภาพร่างกายของประชาชนในหมู่บ้านนี้มีสุขภาพแข็งแรง แต่ก็มีประชากร ประมาณ 15 คน ที่พิการ

4.1.2 สภาพปัจจุบัน

1) การขยายตัวของประชากร มีการขยายตัวของประชากรที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยสภาพปัจจุบันของประชากรในหมู่บ้านมีครัวเรือน 280 ครอบครัวย มีบ้าน 280 หลังคาเรือน มีประชากรทั้งหมด 1,009 คน ชาย 400 คน หญิง 690 คน

2) การขยายตัวของชุมชน การขยายตัวของชุมชนก็เท่าเดิมไม่มีเพิ่มขึ้น เพราะเป็นลักษณะชุมชนเล็กๆ ซึ่งการขยายตัวของชุมชนก็มีอาชีพใหม่เพิ่มขึ้นมา เช่น อาชีพค้าขาย อาชีพการเพาะเห็ดฟาง อาชีพช่างตัดผม อาชีพการเปิดตู้ซุ้มรถ ส่วนอาชีพดั้งเดิมก็จะเป็น ทำนา ทำไร่ ทำสวน

3) แหล่งน้ำที่สำคัญของชุมชน หมู่บ้านใหม่ กม.9 มีแหล่งน้ำดื่ม 3 บ่อ มีใช้ไม่ตลอด และคลองน้ำ 1 แห่ง ซึ่งมีใช้ไม่ตลอด เพราะตอนนี้ประชาชนในหมู่บ้านไม่มีน้ำใช้เลย ต้องซื้อน้ำอยู่เป็นประจำ

4) โรงเรียนและการศึกษา การศึกษาโรงเรียนระดับประถมในหมู่บ้านใหม่ กม.9 ชื่อโรงเรียนบ้านใหม่ประชาอุปถัมภ์ มีครู 14 คน ตั้งเมื่อ พ.ศ.2513 โรงเรียนในหมู่บ้าน มีครู 14 คน ต่ำกว่า ปริญญาตรี 1 คน ปริญญาตรี 13 คน ครูที่มีอายุ 30 ปี ขึ้นไปมี 14 คน โรงเรียนในหมู่บ้านใหม่ กม.9 มีครูที่สอนจบวิชาดังนี้

วิชาเอกการบริหารโรงเรียน จำนวน 1 คน

วิชาเอกการบริหารการศึกษา จำนวน 2 คน

วิชาเอกวิทยาศาสตร์	จำนวน 1 คน
วิชาเอกประถมศึกษา	จำนวน 4 คน
วิชาเอกประวัติศาสตร์	จำนวน 1 คน
วิชาเอกภูมิศาสตร์	จำนวน 1 คน
วิชาเอกชีววิทยา	จำนวน 2 คน
วิชาเอกภาษาไทย	จำนวน 1 คน

จำนวนนักเรียนในโรงเรียนระดับอนุบาล และระดับประถมศึกษา ดังแสดงตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนนักเรียนโรงเรียนบ้านใหม่ประชาอุปถัมภ์

ระดับชั้น	จำนวนห้องเรียน(ห้อง)	จำนวนนักเรียน(คน)
อนุบาล 1	1	32
อนุบาล 2	1	27
ประถมศึกษาปีที่ 1	1	38
ประถมศึกษาปีที่ 2	1	50
ประถมศึกษาปีที่ 3	1	32
ประถมศึกษาปีที่ 4	1	32
ประถมศึกษาปีที่ 5	1	36
ประถมศึกษาปีที่ 6	1	40
รวม	8	287

ที่มา : โรงเรียนบ้านใหม่ประชาอุปถัมภ์ ปี 2545

ในหมู่บ้านไม่โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา และมีสมาชิกในหมู่บ้านไปศึกษานอกหมู่บ้าน รวม 53 คน

คือ	ระดับประถมศึกษา	2 คน
	ระดับมัธยมศึกษา	37 คน
	นักศึกษาผู้ใหญ่	10 คน
	สูงกว่าระดับมัธยมศึกษา	4 คน

4.1.3 เศรษฐกิจ

ด้านเศรษฐกิจของหมู่บ้านใหม่ กม.9 มีพื้นที่ทำการเกษตร 3,000 ไร่ เป็นสวน 1,000 ไร่ อื่นๆ ที่เป็นไร่ จำนวน 1,500 ไร่ มีผลผลิตด้านทำนาทั้งหมู่บ้านปีละจำนวน 300 เกวียน

ส่วนมากจะเก็บไว้รับประทานในครอบครัวมากกว่า และหมู่บ้านจะซื้อปุ๋ยเคมีปีละ 8,136 กระสอบ ปุ๋ยคอกไม่ได้ใช้ มีผลผลิตทั้งหมู่บ้าน ประมาณ 18,000 บาทต่อปี ทำสวน ก้อยจำนวน 9 ครอบครัวยังได้ผลผลิตทั้งหมู่บ้าน ประมาณ 50,400 บาทต่อปี ทำสวนแดงโม 1 ครอบครัวยังได้ผลผลิตทั้งหมู่บ้าน 6,800 บาทต่อปี ทำไร่ฮ้อย จำนวน 50 ครอบครัวยังได้ผลผลิตทั้งหมู่บ้าน 1,000,000 บาทต่อปี ทำไร่ข้าวโพด จำนวน 100 ครอบครัวยังได้ผลผลิตทั้งหมู่บ้าน 500,000 บาทต่อปี เลี้ยงสัตว์ ไก่บ้านจำนวน 226 ครอบครัวยังได้ผลผลิตทั้งหมู่บ้าน 300,000 บาทต่อปี เลี้ยงสุกรจำนวน 10 ครอบครัวยังได้ผลผลิตทั้งหมู่บ้าน 360,000 บาทต่อปี เลี้ยงเป็ดจำนวน 5 ครอบครัวยังได้ผลผลิตทั้งหมู่บ้าน 120,000 บาทต่อปี

มีการผลิตสินค้าในหมู่บ้าน เช่น ทอผ้า ทำอาหาร ทำขนม ตัดเย็บเสื้อผ้า ทำร่ม ทอเสื่อ การผลิตการสานลุ่ม ครอบครัวยังผลิตมี 3 ครอบครัวยังมีรายได้เข้าหมู่บ้าน ประมาณปีละ 134,400 บาท ผลิตทำขนม ครอบครัวยังผลิตมี 4 ครอบครัวยังมีรายได้เข้าหมู่บ้านประมาณปีละ 72,000 บาท ผลิตทอเสื่อ ครอบครัวยังผลิตมี 15 ครอบครัวยังมีรายได้เข้าหมู่บ้านประมาณปีละ 5,000 บาท

มีบางส่วนของสมาชิกในหมู่บ้านไปขายแรงงานทำงานต่างถิ่น จำนวน 50 ครอบครัวยังมีจำนวน 60 คน ทุกคนไปทำงานส่งเงินเข้าหมู่บ้านรวมทั้งหมดคประมาณปีละ 50,000 บาท

4.1.4 วัฒนธรรม

1) **วัดและประเพณี** ด้านวัฒนธรรมมีวัดจำนวน 2 แห่ง ชื่อวัดป่าสิงห์ศรัทธา คณาธรรม และวัดใหม่ สามัคคี กม.9 มีพระทั้งหมด 9 รูป เด็กวัด 1 คน ภาษาพื้นบ้านใช้ภาษาท้องถิ่น ในรอบหนึ่งปี ในหมู่บ้านมีการทำบุญหรืองานประเพณี

เดือนมกราคม	ทำบุญประเพณี	มีการจัดงานวันเด็กแห่งชาติ
เดือนกุมภาพันธ์	ทำบุญประเพณี	ทำบุญตักบาตรในวันมาฆบูชา
เดือนมีนาคม	ทำบุญประเพณี	ทำบุญในวันพระ
เดือนเมษายน	ทำบุญประเพณี	วันประเพณีวันสงกรานต์
เดือนพฤษภาคม	ทำบุญประเพณี	ทำบุญในวันวิสาขบูชา
เดือนมิถุนายน	ทำบุญประเพณี	มีการทำบุญในวันพระ
เดือนกรกฎาคม	ทำบุญประเพณี	มีการทำบุญตักบาตรในวันอาสาฬหบูชาและวันเข้าพรรษา
เดือนสิงหาคม	ทำบุญประเพณี	มีจัดงานเกี่ยวกับวันแม่แห่งชาติ
เดือนกันยายน	ทำบุญประเพณี	ทำบุญวันพระ
เดือนตุลาคม	ทำบุญประเพณี	มีงานประเพณีวันออกพรรษา
เดือนพฤศจิกายน	ทำบุญประเพณี	มีงานประเพณีวันลอยกระทง
เดือนธันวาคม	ทำบุญประเพณี	จัดงานปีใหม่

2) ระบบสังคมวัฒนธรรม

เครือข่าย ลักษณะจะเป็นครอบครัวใหญ่ส่วนมากจะอยู่ในชุมชนไม่ย้ายถิ่นฐานไปอยู่จังหวัดอื่น เพราะชาวบ้านจะมีอาชีพครั้งแรกของหมู่บ้าน คืออาชีพเกษตรกรรม เช่น ทำนา เครือญาติก็จะรวมกันอยู่ตามหมู่บ้าน

ผู้นำและการเมืองการปกครอง มีคณะกรรมการหมู่บ้าน 10 คนคือ

1. นายเหมื่อน	อีจันทีก
2. นายเลือน	น้อยจันทีก
3. นายถื่อ	ผิวอ่อน
4. นายช่อม	ชำนาญ
5. นายวิชาญ	หาญละคร
6. นายบุญช่วย	ปะดิเก
7. นายสำราญ	หล่าจันทีก
8. นายวันดี	เลือรา
9. นายอูคร	จุนทอง
10. นายทองพูน	นภจุนทด

ผู้นำในหมู่บ้าน คือ กำนันสมมาช ศิริพันธ์ และมือบด. ของหมู่บ้าน ชื่อ นายแสง สุภาพ มีการปกครองโดยถ้าประชากรเดือดร้อนด้านต่างๆ ก็จะขอให้ผู้นำได้ให้คำแนะนำหรือไม่ก็ให้ผู้นำขอความช่วยเหลือไปยังส่วนกลางว่า ควรจะแก้ไขปัญหายังไงและสมาชิกอบต. ชื่อ นายแสง สุภาพ และนายธงชัย สิริทิดุกเกียรติ มีการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์

4.1.5 ภูมิปัญญาชาวบ้าน

ภูมิปัญญาชาวบ้านด้านเกษตรกรรม (เช่น การเพาะปลูก การขยายพันธุ์พืช การเลี้ยงสัตว์ การเพาะพันธุ์สัตว์ การเกษตรผสมผสาน การทำไร่นาสวนผสม การปรับใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับการเกษตร อื่นๆ เป็นต้น นางกำไร ทุมพร อายุ 42 ปี มีความเชี่ยวชาญด้านการปลูกแดงโม มาเป็นเวลานาน 3 ปีแล้ว เป็นผู้ที่นำความรู้และประสบการณ์ต่างๆ ด้านการปลูกแดงโมมาถ่ายทอดให้แก่ชาวบ้าน

4.1.6 ข้อมูลด้านอื่นๆ

1) ในหมู่บ้าน/ชุมชนรอบ 5 ปีที่ผ่านมา มีโครงการของรัฐ หรือ อบต. เข้ามาพัฒนาช่วยเหลือชาวบ้านมีโครงการล่อกลอง โดยหน่วยงานของรัฐบาล เมื่อ พ.ศ. 2543 ผลการดำเนินการที่ได้รับคือ เมื่อโครงการนี้ทำเสร็จแล้วทำให้ประชาชนได้ใช้น้ำอย่างเพียงพอ

4.2 ผลการประเมินโครงการโดยภาพรวม

4.1.1 ผลการประเมินปัจจัยนำเข้า

เป็นการประเมินเพื่อพิจารณาความเหมาะสม ความเพียงพอของทรัพยากรทุนทางสังคมที่มีอยู่ว่าจะช่วยให้การดำเนินโครงการประสบผลสำเร็จหรือไม่

1) ศักยภาพชุมชน ด้านความเข้มแข็งของผู้นำ กรรมการกองทุน ความสามัคคีในชุมชนและประสบการณ์เกี่ยวกับกองทุนการออมทรัพย์ของชุมชน

การขยายตัวของประชาชน ซึ่งหมู่บ้านใหม่กม.9 เป็นหมู่บ้านแบบกระจุกประชากร ตั้งบ้านเรือนอยู่รวมกันหนาแน่น หมู่บ้านที่ตั้งอยู่ริมถนนในหมู่บ้านจะมีรั้วง่ายๆ ซึ่งถือเป็นลักษณะทั่วไปของการตั้งถิ่นฐานในหมู่บ้านชนบท ส่วนบ้านเรือนที่อยู่ห่างจากถนนเข้าไป ไม่มีรั้วรอบขอบชิด ซึ่งสามารถทำให้เดินทะลุไปยังบ้านหลังอื่นได้

ผู้นำชุมชน จากการศึกษาพบว่า นายสมเดช ศิริพันธ์ กำนันบ้านใหม่ ม.9 เป็นผู้นำ ที่มีส่วนสำคัญในการทำให้ชุมชนบ้านใหม่ กม.9 เกิดความเข้มแข็ง สิ่งที่สำคัญที่จะทำให้ชุมชนเข้มแข็งนั้น ผู้นำจะทำคนเดียวไม่ได้ จะต้องได้รับความร่วมมือจากชาวบ้าน และการที่ชาวบ้านจะเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจการต่างๆ ในชุมชนนั้นผู้นำจะต้องสร้างศรัทธาให้เกิดขึ้นกับชาวบ้าน คือ ให้ชาวบ้านมีความศรัทธาในตัวของผู้นำ เมื่อชาวบ้านมีความศรัทธาแล้วผู้นำก็สามารถที่จะ จูงใจให้ชาวบ้านมีความคิดเห็นคล้อยตามและลงมือปฏิบัติงานร่วมกันได้

กรรมการกองทุนหมู่บ้านทุกคนที่ได้รับการแต่งตั้ง จากการประชุมชาวบ้าน โดยการจัด เวทีประชาคมขึ้นมาเป็นตัวแทนของหมู่บ้าน โดยการจัดเวทีประชาคมและโดยการร่างกฎและระเบียบของกองทุนหมู่บ้านขึ้นมา

ระเบียบต่างๆ ของกองทุนหมู่บ้านสมาชิกภายในหมู่บ้าน มีความเห็นชอบและยอมรับกฎ ระเบียบนั้นในการบริหารกองทุนของชุมชนเมือง สมาชิกทุกคนให้ความร่วมมือดี เช่น การจัด เวทีประชาคม การประชุม เพื่อหารือกันในความจำเป็น การได้รับการสนับสนุนนั้นจะมีเป็นบาง โอกาส เช่น องค์กรต่างๆ

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านก็ได้มาจากการเลือกตั้ง จากประชาชนต้องมาร่วมการประชุม 3 ใน 4 ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมดในหมู่บ้าน โดยการเลือกตั้งคณะกรรมการขึ้นมา จำนวน 15 คน หลังจากนั้นคณะกรรมการทั้ง 15 คน ก็มีการประชุมเลือกตั้งประธาน รองประธาน เลขานุการ เสรฐัญญิก กรรมการฝ่ายต่างๆ พร้อมทั้งชี้แจง บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการของแต่ละฝ่ายหลังจากแบ่งหน้าที่เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ก็ประชุมระเบียบว่าด้วยกองทุนหมู่บ้าน และแบบคำขอเงินทะเบียน และประเมินความพร้อมกองทุนหมู่บ้าน พร้อมทั้งเสนอแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ 1 คน และกรรมการที่ปรึกษา 5 คน หลังจากร่างระเบียบแล้วเลือกสมาชิกมาประชุม ชี้แจงระเบียบพร้อมทั้งให้สมาชิกทุกคนมีบทบาทร่วมกัน

ในการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งเอาไว้ ในด้านงบประมาณมีรัฐบาลสนับสนุนเงินกองทุน 1,000,000 บาท ส่วนเอกชนทางคณะกรรมการจะต้องประสานงานและจัดงบประมาณมาสนับสนุนเพิ่มเติมอีก

สมาชิกหมู่บ้านทุกคนมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือ พัฒนาหมู่บ้านในด้านต่างๆ ชาวบ้านเป็นผู้ก่อตั้ง กองทุนโดยมีรัฐบาลให้ความสนับสนุน เพื่อให้ประชาชนได้ฟื้นฟูเศรษฐกิจให้ดีขึ้นเพื่อมีความเป็นอยู่ที่ดีทุกคน

2) ศักยภาพของสมาชิกกองทุน

ก่อนการกู้เงินกองทุน สมาชิกมีหนี้ บางรายไม่มีหนี้ เช่น กู้เงิน ธกส. ต่อมาประชาชนก็กู้เงินกองทุนหมู่บ้าน ซึ่งดอกเบี้ยถูก การกู้เงินของสมาชิกกองทุนส่วนมากจะกู้มาทำไร่มันสำปะหลัง ซึ่งสมาชิกกองทุนจะมีประสบการณ์การปลูกมันสำปะหลังจากหน่วยงานรัฐบาลที่มาให้คำแนะนำด้านเกษตรกรรม

4.2.2 การประเมินกระบวนการ

เป็นการประเมินเพื่อบันทึกภาวะเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นไว้เป็นหลักฐาน และค้นหาข้อบกพร่องของโครงการ เช่น ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง การบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เพื่อเสนอแนะให้มีการปรับปรุงแก้ไขต่อไป อีกทั้งมีข้อมูลเสนอแนะองค์กรหรือบุคคลที่ได้เงินกู้จากกองทุนให้สามารถนำเงินกู้ดังกล่าวมาดำเนินงานพัฒนาอาชีพ กิจกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล นอกจากนี้ ยังเป็นการส่งเสริมให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน โดยการตั้ง วงเสวนาเวทีชาวบ้าน เวทีประชาคม ระหว่างบุคคล ระหว่างกลุ่ม และระหว่างหมู่บ้าน ตำบล ก่อให้เกิดการเรียนรู้ทั้งประชาชนและนักศึกษา

1) กระบวนการได้มาซึ่งกรรมการกองทุนหมู่บ้าน

1. สาเหตุที่ทำให้ยังไม่สามารถตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองได้

- ในชุมชนมีสมาชิกไม่พอแก่การจัดตั้ง
- คณะกรรมการขาดความรู้ความเข้าใจ
- ไม่มีการรวมตัวจัดตั้งกลุ่มประกอบอาชีพอย่างเป็นรูปธรรม

2. ปัจจัยที่ช่วยให้สามารถตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองได้

- สมาชิกในชุมชนมีความสามัคคี
- สมาชิกมีความซื่อสัตย์ และมีความรับผิดชอบ
- ในชุมชนได้มีการจัดตั้งกองทุนในชุมชนอยู่แล้ว
- ในชุมชนมีการรวมกลุ่มประกอบอาชีพ

2) กระบวนการพิจารณาอนุมัติให้สมาชิกกู้เงินจากกองทุนหมู่บ้าน

1. การรับสมาชิก

- เป็นผู้ที่ย้ายอยู่ในท้องถิ่นไม่ต่ำกว่า 6 เดือน และมีชื่ออยู่ในทะเบียน
- อายุผู้สมัคร ตั้งแต่ 18-70 ปี สมัครได้ 1 คน ต่อ 1 ครอบครัว
- เสียค่าสมัครและค่าหุ้นตามที่หมู่บ้านนี้กำหนดเอาไว้

2. ระเบียบการกู้หรือขอกู้ และการพิจารณาอนุมัติ

- ทำโครงการเสนอกู้เงิน ในวงเงินไม่เกิน 20,000 บาท
- ต้องมีผู้ค้ำประกัน 2 คน และหลักทรัพย์ต้องสูงกว่าวงเงินกู้
- หากเป็นผู้พิการ จะพิจารณาตามความสามารถและความเห็นชอบของ คณะกรรมการ

3. การคิดดอกเบี้ยหรือบริจาค

- ร้อยละ 2 บาท/ปี
- ร้อยละ 6 บาท/ปี

4. การชำระหนี้กองทุน

- ชำระหนี้ภายในระยะเวลา 1 ปี
- ชำระหนี้แบบรายเดือน
- ชำระหนี้แบบราย 3 เดือน และแบบราย 6 เดือน

5. ปัญหาการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน

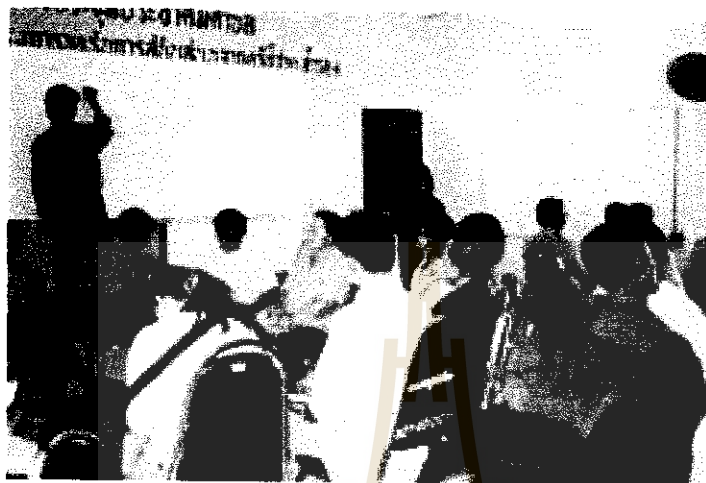
1. จำนวนสมาชิกไม่เพียงพอแก่การจัดตั้ง
2. คณะกรรมการขาดความรู้ ความเข้าใจในระเบียบกองทุนหมู่บ้าน
แนวทางการแก้ไข
 1. เปิดรับสมัคร จำนวนสมาชิกเพิ่ม
 2. ขอความช่วยเหลือจากทางพัฒนาการเพื่อให้เข้ามาสอนและทำความเข้าใจ
 3. ให้บัณฑิตกองทุนหมู่บ้านเข้ามาช่วยแนะนำและทำความเข้าใจ

3) กลุ่มสมาชิกที่ได้เงินกู้เพื่อประกอบอาชีพแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้

ประสบการณ์ที่นำมาแลกเปลี่ยนกัน โดยมีการจัดเวทีประชาคมดังแสดงในภาพที่ 4.1 พบว่าประสบการณ์ที่นำมาแลกเปลี่ยนกันมีดังนี้

ประสบการณ์ที่ผ่านมาของการทำเกษตร คือ ต้องทำการเกษตรในฤดูฝนเท่านั้น เพราะน้ำที่เก็บกักไว้ในแหล่งน้ำของแต่ละหมู่บ้านไม่เพียงพอ และการใช้น้ำเคมีในปัจจุบันก็ทำให้เกิด

ปัญหากับหน้าดิน คือทำให้หน้าดินเสื่อมเช่นกัน แต่ต่อมาจึงเปลี่ยนมาใช้ปุ๋ยธรรมชาติ (ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก) จึงทำให้ดินดีขึ้น และส่งผลผลิตเพิ่มขึ้นอีกด้วย

ภาพที่ 4.1 ร่วมกันเสนอแนะข้อคิดเห็นต่างๆ ในเวทีประชาคม

ประสบการณ์ที่ผ่านมาของการเลี้ยงสุกร คือ ในอดีตที่ผ่านมาจะเลี้ยงด้วยอาหารอะไรก็ได้ที่หาได้ทั่วไป จึงทำให้สุกรโตช้า แต่เนื้อแน่น ต่อมามีการพัฒนาด้านอาหาร เป็นอาหารสำเร็จรูปในการเร่งการเจริญเติบโตและความแข็งแรง ต่อราคาแพง จึงทำให้ชาวบ้านเดือดร้อน เมื่อสุกรมีอาการป่วย ก็ต้องไปซื้อยา เพื่อมารักษาเอง ยาก็มีราคาแพงเช่นกัน จึงเปลี่ยนมาใช้สมุนไพรทำให้ทุนเงินลงไปได้

ประสบการณ์ที่ผ่านมาของการเลี้ยงไก่ เป็ด คือ สามารถซื้อพ่อแม่พันธุ์ได้ง่าย เลี้ยงง่าย แต่ต้องไปให้อาหารทุกเช้าเย็น มีปัญหาในฤดูฝน เพราะเป็ดจะเป็นโรคหวัด

ประสบการณ์ที่ผ่านมาของการเลี้ยงวัว คือ ต้องสร้างคอกที่มีอากาศถ่ายเทได้สะดวก และต้องทำความสะอาดทุกวัน และต้องรอให้บริเวณคอกแห้งสนิททุกครั้ง ก่อนที่จะนำวัวเข้าไป ไม่งั้นนั้นจะทำให้วัวเป็นโรคปากเท้าเปื่อยได้ การเลี้ยงวัวมักไม่ค่อยเกิดปัญหาใดๆ เพราะสามารถหาซื้อแม่พันธุ์และนำมาเลี้ยงได้ง่าย

4.2.3 การประเมินผลผลิตที่เกิดขึ้น

เป็นการประเมินเพื่อเปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้นจากการทำโครงการกับวัตถุประสงค์ของโครงการว่า บรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ และผลบกระทบมีอะไรบ้าง เป็นการประเมินคุณค่าของโครงการโดยรวม และค้นหาจุดเด่นจุดด้อยในการบริหารกองทุน และการนำเงินกองทุนไปพัฒนากิจกรรมอาชีพของสมาชิก

1) ผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านฯ ของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน

1.1 ความสามารถในการปล่อยเงินกู้ สถานะกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ตั้งแต่เมื่อวันที่ 22 เดือน ก.ค. พ.ศ. 2544 ได้รับเงินโอนเมื่อวันที่ 6 เดือน พ.ย. พ.ศ.2544 มีจำนวนสมาชิกกองทุน 113 คน เงินออมและเงินทุนจากสมาชิกปัจจุบัน มี 11,614.96 บาท และเงินกองทุน 1 ล้าน ปัจจุบันเหลือ 1,532.09 บาท โดยมีรวมผู้กู้ทั้งหมดปัจจุบัน 89 ราย ยอดเงินให้กู้รวมเป็นเงิน 1,000,500 บาท เลขที่บัญชีธนาคารกองทุนล้านบาท 06-4307-20-064219-5 เลขบัญชีธนาคารเงินสะสมของกองทุน 06-4307-20-064220-2 จำนวนผู้กู้เงินทั้งหมดโดยนำเงินไปดำเนินการประกอบอาชีพแสดงรายละเอียดตารางที่ 4.2 การชำระหนี้ ของสมาชิกผู้กู้ทั้งหมดจะขอชำระหนี้เป็นรายปี คือ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2543 ปัญหาการบริหารกองทุน คือ การเก็บเงินสมาชิกผู้กู้เงินค่อนข้างจะเก็บยาก วิธีการแก้ปัญหา ต้องติดตามถามบ่อยๆ และควรมีการประชุมในหมู่บ้านเกี่ยวกับเรื่องนี้ รายละเอียดข้อผู้กู้นำเสนอไว้ในภาคผนวก จ

ตารางที่ 4.2 แสดงยอดเงินกู้แยกตามโครงการขอู้

โครงการขอู้	จำนวนผู้กู้ (คน)	ยอดเงินกู้ (บาท)
พัฒนาอาชีพการผลิตทางการเกษตร		
ปลูกพืช คือ ทำไร่มันสำปะหลัง	51	577,500
เลี้ยงสัตว์ คือ กระบือ โค สุกร ไก่	17	147,000
ประมง คือ เลี้ยงปลา	2	21,000
ค้าขาย คือ เสื้อผ้า หั้วมัน ขนมหิน	10	118,000
ช่างซ่อม คือ ซ่อมยางรถยนต์	1	14,000
ทำนา เพาะเห็ดฟาง	2	15,000
ลดรายจ่ายพัฒนาอาชีพ		
หาปัจจัยการผลิตทางการเกษตร	13	60,000
รวม	96	952,500

1.2 การจัดทำบัญชีของกองทุนหมู่บ้าน มีทั้งหมด 9 เล่ม คือ

- 1) สมุดบัญชีรายรับกองทุน (1 ล้าน และเงินออม อย่างละ 1 เล่ม)
- 2) สมุดบัญชีรายจ่ายกองทุน (1 ล้าน และเงินออม อย่างละ 1 เล่ม)
- 3) ทะเบียนคุมค่าขอู้
- 4) ทะเบียนคุมลูกหนี้รายตัว
- 5) ทะเบียนคุมเงินฝากสัจจะ ค่าหุ้นและเงินรับฝากรายตัว

- 6) ทะเบียนคุมทรัพย์สินที่รับเป็นค้ำหุ้น/บริจาคกองทุนหมู่บ้าน
- 7) รายงานรายรับ - รายจ่าย
- 8) รายงานงบรายรับ - รายจ่าย
- 9) รายงานงบดุลกองทุนหมู่บ้าน

การจัดทำบัญชีของคณะกรรมการหมู่บ้าน พบว่าระยะเวลาการศึกษาบัญชีน้อย และไม่ค่อยได้ลงบัญชีเป็นประจำเพราะไม่ว่างต้องไปประกอบอาชีพทุกวัน ซึ่งต้องมาทางอำเภอสิคิ้ว ได้มีหนังสือราชการให้คณะกรรมการทุกหมู่บ้านหมู่บ้านละ 3 คน ไปฝึกอบรมเกี่ยวกับบัญชีทำให้คณะกรรมการสามารถจัดทำบัญชีกองทุนส่งได้

1.3 รายชื่อคณะกรรมการกองทุน แสดงรายละเอียดดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 รายชื่อคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านใหม่ กบ.9

ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	ประสบการณ์และความสามารถพิเศษ
1. นายสมเดช ศิริพันธ์	ประธานกรรมการ	ประธานกรรมการบริหารตำบล
2. นายธงชัย สิทธิกุลเกียรติ	รองประธานกรรมการ	ประธานองค์การบริหารส่วนตำบล
3. นางประณีต วิชาติ	ปฏิคม	กรรมการกลุ่มเกษตรกร
4. ลีอ ฝิวอ่อน	ประชาสัมพันธ์	กรรมการกองทุนหมู่บ้าน
5. นายแสง สุภาพ	ฝ่ายสินเชื่อ	อบต.กุดน้อย
6. นายธีรวุฒิ วัชรเมฆชลา	ฝ่ายตรวจสอบ	บริการรถรับจ้าง
7. นายชอุ่ม ชำนิมาต	ฝ่ายเร่งรัดหนี้	กรรมการการเก็บเงินฉาบปทกิจหมู่บ้าน
8. นายสุวิทย์ ศรีเพชร	เลขานุการ	ตัวแทนสหกรณ์ครู, อาจารย์ใหญ่
9. นางเกศนี น้อยจันทีก	เหรัญญิก	ตัวแทนบริษัทซิงเกอร์ (การเงิน)
10. นางกำไร ทุมพร	ปฏิคม	กรรมการกลุ่มเกษตร
11. นายสุชาติ เรณูกลิ่น	ฝ่ายสินเชื่อ	กรรมการเก็บเงินประปาหมู่บ้าน
12. นายไพโรจน์ แดงสูงเนิน	ฝ่ายสินเชื่อ	กรรมการเก็บเงินหมู่บ้าน, บริการรถรับจ้าง
13. นายสมบัติ พิมพ์ลิ้ม	ฝ่ายตรวจสอบ	กรรมการเก็บเงินฉาบปทกิจ
14. นายลือ ฝิวอ่อน	ประชาสัมพันธ์	กรรมการกลุ่มออมทรัพย์

2) ผลการนำเงินกู้จากกองทุน ไปดำเนินกิจกรรมประกอบอาชีพของสมาชิกกองทุนฯ ว่าประสบผลสำเร็จ กำไร รายได้เพิ่ม หรือขาดทุนอย่างไร การประกอบอาชีพของสมาชิกผู้กู้เงิน บางรายประสบผลสำเร็จ เช่น ค่าขายของชำ จะได้กำไร เพราะขายของจำได้ทุกวันมีสภาพคล่องทางด้านการเงินแต่ทำไมมันล่าปะหลัง ผลผลิตไม่ดีเท่าที่ควรเพราะแห้งแล้งได้กำไรน้อย แต่ไม่ขาดทุน

3) ความคิดเห็นของราษฎรที่เป็นสมาชิกกองทุนฯ และไม่ได้เป็นสมาชิกว่ามีความคิดเห็น ความพอใจ ต่อโครงการกองทุนฯ หรือไม่อย่างไร เป็นการส่งเสริมพัฒนาอาชีพหมู่บ้าน ทำให้ประชาชนสามารถแก้ไขปัญหา บางสิ่งบางอย่างที่ประชาชนไม่สามารถแก้ไขปัญหาด้วยตนเองได้ โดยมีเงินกองทุนหมู่บ้าน เข้ามาสนับสนุนในหมู่บ้าน โดยการเสียดอกเบี้ยให้กับรัฐบาล เพื่อลดรายจ่ายให้กับประชาชนในหมู่บ้าน ลดภาระด้านการเงิน ซึ่งจำนวนเงินกองทุนหมู่บ้าน นำไปเพื่อแก้ไขปัญหาในครอบครัว ซึ่งเป็นหารส่งเสริมและประชาชนในหมู่บ้านหาแนวทางการนำเงิน จำนวนนี้ไปประกอบอาชีพต่างๆ เช่น การเลี้ยงสัตว์ การปลูกพืชสวนครัว ทำนา ทำไร่ ค่าขาย ฯลฯ

4) ตัวชี้วัดความเข้มแข็งในทัศนะของประชาชนพื้นที่เป้าหมาย สรุปตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนและเหตุผลมีดังนี้

1. ตัวชี้วัดสมาชิกในชุมชนมีความสามัคคีเกณฑ์ใช้วัดส่วนมากจะอยู่ปานกลาง อัตรา 81/112 คน ในหมู่บ้านมีความสามัคคีปานกลางชาวบ้านมักจะไม่ค่อยมีส่วนร่วมบางกลุ่มมีส่วนร่วมบางกลุ่มไม่ค่อยสนใจ
2. สมาชิกในชุมชนมีความซื่อสัตย์ เกณฑ์ใช้วัดจะอยู่ที่ปานกลางอัตรา 84/112 คนในหมู่บ้านจะซื่อสัตย์ปานกลาง เพราะในหมู่บ้านก็มีทั้งคนดีและคนไม่ดี
3. ชุมชนยกย่องคนทำความดี เกณฑ์ใช้วัดจะอยู่ที่ปานกลางอัตรา 65/112 คนในหมู่บ้านก็ยกย่องคนทำความดี ปานกลาง ส่วนชุมชนยกย่องคนทำความดี จะอยู่ในเกณฑ์ใช้วัดน้อยที่อัตรา 20/112 คน
4. สมาชิกในชุมชนมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันปานกลางอัตรา 67/112 คน มีการช่วยเหลือเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กันและมีความช่วยเหลือเกื้อกูลกันดี
5. สมาชิกในชุมชนมีโอกาสหาความรู้เพิ่ม จำนวน 73/112 คน หาความรู้มากขึ้น เพราะสมัยนี้งานก็หายากทุกคนต่างกระตือรือร้นที่จะเรียนสูงๆ ขึ้นไป
6. สมาชิกในชุมชนมีอาชีพเลี้ยงครอบครัวได้ เท่าเดิมอัตรา 71/112 คน เพราะส่วนมากจะมีอาชีพดั้งเดิม การทำนา การทำสวน มันล่าปะหลัง การเลี้ยงเป็ด เลี้ยง ไก่ชน และสมาชิกส่วนมากจะประกอบอาชีพในหมู่บ้านไม่ค่อยไปหางานทำที่ต่างจังหวัดกัน

7. ครอบครัวในชุมชนมีความความอบอุ่นอยู่พร้อมหน้ารักใคร่ ประองคองกันเท่าเดิม อัตรา 77/112 คน เพราะครอบครัวไม่ได้ออกไปทำงานทำต่างจังหวัด และอยู่ในหมู่บ้านใหม่ กม.9

8. ในชุมชนมีการรวมตัวตั้งกลุ่มองค์กรประชาชน อัตราเท่าเดิม 77/112 คน เพราะสมาชิกในชุมชน ไม่ค่อยได้ให้ความสนใจเกี่ยวกับเรื่องนี้มากนัก และไม่ค่อยมีความรู้กัน

9. ในชุมชนมีการรับฟังความคิดเห็น ของสมาชิกชุมชนเป็นประจำโดยการประชุม หรือเสวนาปานกลาง อัตรา 66/112 คน ก็ในหมู่บ้านมีการชุมกองทุนหมู่บ้าน ตอนนี้ค่อนข้างปานกลางประมาณ 2 เดือนต่อ 1 ครั้ง ที่มีการประชุมเพื่อที่จะให้สมาชิกในชุมชนมีความรู้มากขึ้น และมีความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน

10. ในชุมชนมีการช่วยเหลือเด็ก สตรี คนชรา คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส เท่าเดิม อัตรา 81/112 คน เพราะคนพิการ ไม่มีเพิ่มขึ้นเมื่อปีก่อนประมาณ 10 คน ปัจจุบันก็มีเหมือนเดิม

11. ในชุมชนมีผู้นำที่มีคุณธรรม ยุติธรรม ซึ่งชาวบ้านไม่แน่ใจ อัตรา 63/112 คน เพราะชาวบ้านส่วนใหญ่ไม่ค่อยได้พบปะบ่อยครั้ง และผู้นำไม่ค่อยได้อยู่ในหมู่บ้าน จึงทำให้ประชาชนในหมู่บ้านบอกไม่ได้ว่าผู้นำเป็นอย่างไร ไม่ค่อยจะมาพัฒนาในหมู่บ้าน

12. ในชุมชนสามารถร่วมกันแก้ปัญหาของชุมชนได้โดย มีแผนงานที่คิดโดยสมาชิก ในชุมชนอัตรา 70/112 คน ส่วนมากการแก้ไขปัญหาจาก อบต. และคณะกรรมการหมู่บ้าน ที่ช่วยแก้ไขปัญหานั้นส่วนมากจะแก้ไขปัญหาในชุมชนจะเป็นบางจุดเท่านั้น บางจุดก็แก้ไขไม่ได้ เช่น ประชาชนเดือดร้อนไม่มีน้ำใช้ในหมู่บ้าน ทำให้ประชาชนต้องซื้อน้ำใช้ และซื้อน้ำกิน ตรงส่วนนี้ชาวบ้านก็อยากจะให้รัฐบาลช่วยเหลือ

5) ผลการดำเนินโครงการกองทุนฯ ในภาพรวม จากการศึกษาพบว่าหมู่บ้านใหม่ กม.9 ได้รับเงินกองทุนหมู่บ้าน โดยได้มีการส่ง เสริมประชาชน ให้เข้ามามีบทบาทในการพัฒนาด้านอาชีพ และเปลี่ยนแปลงหมู่บ้านอย่างกว้างขวาง โดยมีการดำเนินจัดทำโครงการ “หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์” เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชน เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนซึ่งผู้นำชุมชน คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและสมาชิกในชุมชน ได้ให้ความร่วมมือกัน เพื่อให้การบริหารจัดการกองทุนมีประสิทธิภาพ ซึ่งกองทุน หมู่บ้านมี ประโยชน์มากและสร้างรายได้เพราะเป็นเงินกองทุนส่งเสริมให้สมาชิกในหมู่บ้านมีเงินทุนหมุนเวียน

6) หนี้สินของสมาชิก หนี้สินของสมาชิกลดน้อยลงเนื่องจากสมาชิกได้ประกอบอาชีพ ทำให้มีรายได้สามารถที่จะชำระหนี้สิน ทำให้สมาชิกแก้ไขปัญหา บางสิ่งบางอย่างที่สมาชิกไม่สามารถแก้ปัญหาคด้วยตนเองได้

4.3 สรุปการบรรลุวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ

1) การเกิดกองทุน กองทุนหมู่บ้านมีขบวนการจัดตั้งเพื่อให้การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านก่อตั้งขึ้น เพื่อส่งเสริม เอื้อประโยชน์ต่อสมาชิกโดยรวม วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกองทุน เป็นแหล่งเงินทุนเพื่อประกอบอาชีพ เป็นแหล่งเงินทุนเพื่อแปรรูป เป็นแหล่งเงินทุนผู้ ฉุกเฉิน เพื่อลดรายจ่าย เพื่อส่งเสริมการออมทรัพย์ด้วยวิธีการถือหุ้น

2) การมีระบบบริหารกองทุน หมู่บ้านใหม่ กม.มีคณะกรรมการ ทั้งหมด 14 คนและมี ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 1 คน ที่ปรึกษา 5 คน จำนวนครัวเรือนที่เข้าประชุม เพื่อกำหนดวิธีการเลือก คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน 175 ครัวเรือน วิธีการคัดเลือกกรรมการกองทุนหมู่บ้านใหม่ กม.9 หมู่ 11 ตำบลกุดน้อย อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา โดยประชาสัมพันธปากต่อปาก และประกาศเสียงตามสายของหมู่บ้าน ให้ชาวบ้านทราบพร้อมนัดหมายไปประชุมที่วัดบ้านใหม่ กม.9 เพื่อเปิดเวทีประชาคมเลือกกรรมการโดยการโหวดเสียง วันที่มีการเลือกคณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน วันที่ 26 มิถุนายน 2544 คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านใหม่ กม.9 ทุกคนมี คุณสมบัติครบถ้วน ตามระเบียบของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านที่ครบทุกคน คณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน ได้ร่วมกันประเมินประสิทธิภาพในการบริหารเงินกองทุนหมู่บ้านของตนเองแล้ว มีความเห็นว่า จำนวนคณะกรรมการที่มีประสิทธิภาพมีจำนวนตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป

3) การเรียนรู้เพื่อการพึ่งพาตนเอง ทำให้ประชาชนที่อยู่ในหมู่บ้าน มีการพัฒนาอาชีพ ทำให้ในแต่ละครอบครัวมีรายได้ที่ยั่งยืน ซึ่งการพัฒนาโครงการจัดระบบและบริหารจัดการเงิน กองทุนของตนเองอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ และพัฒนา กองทุนไปสู่ความเข้มแข็งด้านสังคม และเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน

4) การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจ พบว่าพื้นที่ของหมู่บ้านส่วนมากจะประกอบ อาชีพเกษตรกรรม เช่น ทำนาและทำไร่ ทำให้รายได้ของคนในหมู่บ้านต่ำมาก จากปัญหานี้ทำให้ ผู้นำหมู่บ้านและคณะกรรมการหมู่บ้าน พยายามที่จะหาอาชีพเพื่อสร้างรายได้ให้กับชุมชน โดยการ สนับสนุนให้คนในหมู่บ้าน คิดเองทำเองโดยใช้เวทีประชาคมในการแลกเปลี่ยนความคิดปรึกษาหารือ กัน ซึ่งจะเห็นได้จากการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในหมู่บ้าน มีการประชุมปรึกษาหารือกัน โดยเสนอ จัดตั้งโครงการ “ หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ”

5) การมีศักยภาพและมีความเข้มแข็ง ในการทำให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็งสิ่งที่สำคัญที่ จะทำให้ชุมชนเข้มแข็งนั้น ผู้นำจะทำคนเดียวไม่ได้ จะต้องได้รับความร่วมมือจากชาวบ้าน และ การที่ชาวบ้านจะเข้าร่วมมือในการดำเนินกิจการต่างๆ ในชุมชนนั้นผู้นำจะต้องสร้างศรัทธาให้ เกิดกับชาวบ้าน คือ ให้ชาวบ้านมีความศรัทธาในตัวของผู้นำ เมื่อชาวบ้านมีความศรัทธาแล้ว ผู้นำก็สามารถที่จะจูงใจให้ชาวบ้านมีความคิดเห็น คล้อยตามและลงมือปฏิบัติงานร่วมกันได้

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปและอภิปรายผล

5.1.1 สรุปผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินการ การที่หมู่บ้านนำเงินกองทุนไปประกอบอาชีพต่างๆ ทำให้หมู่บ้านมีศักยภาพ และความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจและสังคม จะต้องประกอบไปด้วยปัจจัยต่างๆ ดังนี้

- 1) ด้านสังคม จะต้องมีส่วนที่เข้มแข็ง มีความสามัคคีในหมู่บ้านอย่างเหนียวแน่น
- 2) ด้านการเมืองการปกครอง ประชาชนจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของชุมชน เช่น มีการประชุมหมู่บ้านมีการจัดเวทีประชาคมเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการแก้ไขปัญหา มีการสร้างกระบวนการประชาสังคมในหมู่บ้าน
- 3) ด้านเศรษฐกิจ มีการกู้เงินกองทุนหมู่บ้าน เพื่อส่งเสริมอาชีพหรือช่วยเหลือกันในหมู่บ้าน มีการรวมกลุ่มด้านอาชีพหลากหลาย และมีการจัดตั้ง โครงการ 1 ตำบล 1 ผลิตภัณฑ์

5.1.2 อภิปรายผล

- 1) การบรรลุเป้าหมายของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนแห่งชาติทั้ง 5 ข้อ พบว่า
 1. การเกิดกองทุนหมู่บ้านใหม่ กม.9 มีการจัดตั้งขึ้นเนื่องจากสมาชิกในหมู่บ้านให้ความร่วมมือกันในการจัดตั้งกองทุน
 2. หมู่บ้านมีการคัดเลือกคณะกรรมการในการบริหารกองทุน โดยมีการจัดเวทีประชาคมชาวบ้าน โดยให้ปรึกษาหารือกันในการเกิดปัญหาเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน โดยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน
 3. ทำให้ประชาชนที่อยู่ในหมู่บ้านมีการพัฒนาอาชีพ ทำให้เกิดการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้เศรษฐกิจของหมู่บ้านดีขึ้น
 4. ส่วนมากชาวบ้านใหม่ กม.9 จะประกอบอาชีพเกษตรกรรมทำให้การได้หมู่บ้านต่ำ คณะกรรมการจึงมีการจัดหาอาชีพเสริมเพื่อสร้างรายได้ให้กับหมู่บ้าน
 - 5.) ชุมชนเกิดความเข้มแข็ง ผู้นำจะต้องได้รับความร่วมมือจากชาวบ้านในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ถึงจะประสบความสำเร็จ

2) ปัจจัยที่ก่อให้เกิดผลด้านบวกและด้านลบ

1. ปัจจัยด้านบวก

ปัจจัยด้านบวกที่ส่งผลดีในการดำเนินการกองทุน การส่งเสริม กองทุนหมู่บ้าน ทำให้เกิดการพัฒนาอาชีพของสมาชิกในหมู่บ้าน ผลดีทำให้การดำเนินการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองมีประสิทธิภาพ ผู้กู้เงินจากกองทุนสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตได้และชุมชนเกิดความเข้มแข็ง โดยมีกลุ่มองค์กรเพิ่มขึ้น มีเครือข่ายการเรียนรู้ สามารถมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง

2. ปัจจัยด้านลบ

ปัจจัยด้านลบที่ก่อให้เกิดปัญหา การดำเนินการกองทุนของหมู่บ้าน ก็ยังเก็บเงินกองทุนไม่ได้ ชาวบ้านจะชำระคืนเงินกู้เป็นรายปี

5.2 ข้อเสนอแนะ

1) ข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขระเบียบข้อบังคับกองทุนฯ

1. ควรปรับปรุงแก้ไขระเบียบเกี่ยวกับการชำระหนี้ของสมาชิกจากส่งเป็นเดือนขอเลื่อนชำระเงินกู้เป็นรายปี เพราะสมาชิก บางท่านนำเงินกู้ไปปลูกมันสำปะหลัง ซึ่งผลผลิตจะใช้ระยะเวลา 12 เดือน ซึ่งเลยกำหนดการชำระเงินกู้

2. ควรปรับปรุงการจัดทำบัญชีของกองทุน คือ คณะกรรมการควรที่จะทำบัญชีโดยลงบัญชีเป็นประจำ ไม่ใช่จะรอเป็นปีแล้วถึงลงบัญชี อาจจะทำให้เกิดความบกพร่อง ซึ่งทำให้เกิดความเสียหายได้

2) ข้อเสนอแนะการบริหารจัดการกองทุน

1. ในการบริหารจัดการกองทุน ต้องการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาในด้านใดๆ หากขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนแล้ว การดำเนินการใดๆ ก็จะไม่สำเร็จ ในการมีส่วนร่วมของประชาชนนั้น จะต้องมีส่วนตั้งแต่ คิดค้นหาปัญหา หาสาเหตุของปัญหา หาแนวทางแก้ไข รวมทั้งมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมที่จะแก้ไขปัญหา และร่วมรับประโยชน์ที่เกิดขึ้นด้วย

2. จะต้องมีการปฏิบัติงานในรูปกลุ่มและได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่าย

3) ข้อเสนอแนะนำเงินกู้ไปพัฒนากิจกรรมอาชีพของสมาชิกกองทุน

1. จะต้องมีการประชาสัมพันธ์ที่จะช่วยฟื้นความอุดมสมบูรณ์ของฐานทรัพยากรระบบนิเวศน์ โดยจัดตั้งโครงการ 1 ตำบล 1 ผลิตภัณฑ์

2. ควรให้สมาชิกมีอาชีพเสริม เช่น การทำขนม เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานมาตรฐานการศึกษา. 2545. ชุดวิชาการประเมินเพื่อพัฒนา. ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง. นครราชสีมา : ทัศนทองการพิมพ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานมาตรฐานการศึกษา. 2545. ชุดวิชาการวิจัยชุมชน. ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง. นนทบุรี : เอส.อาร์.พรินต์ติ้ง แมสโปรดักส์.
- กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานมาตรฐานการศึกษา. 2545. ชุดวิชาสารนิพนธ์. ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง. นนทบุรี : เอส.อาร์.พรินต์ติ้ง แมสโปรดักส์.
- คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองหมู่บ้านใหม่ กม.9. 2544. ระเบียบข้อบังคับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนหมู่บ้านใหม่ กม.9. ตำบลลูกดน้อย อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา พ.ศ.2544. สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองหมู่บ้านใหม่กม.9.
- คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ, สำนักงาน. 2545. คู่มือการทำบัญชีและรายงานสำหรับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง. กรุงเทพฯ : สหมิตรพรินต์ติ้ง.
- คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ, สำนักงาน. 2545. คู่มือการพิจารณาเงินกู้สำหรับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์.
- คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ, สำนักงาน. 2544. คู่มือสำหรับประชาชนเพื่อเตรียมการจัดตั้งและดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ, สำนักงาน. 2544. ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ.2544. สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี.
- คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ, สำนักงาน. 2544. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ.2544 ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ.2544 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2544. สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี.
- ธีระพงษ์ แก้วหาวยษ์. 2543. กระบวนการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็ง ประชาคม ประชาสังคม. ขอนแก่น : โรงพิมพ์คลังนานาวิทยา.

เพื่องานวิจัย. (30 มกราคม 2545). **คมชัดลึก**. หน้า 14.

ภาวิณีย์ เจริญยิ่ง. 2545. บัณฑิตกองทุนหมู่บ้านก้าวอย่างที่ต้องฟันฝ่า. **หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน**.
31 มกราคม 2545 : 12.

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี. 2544. **คู่มือนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตการจัดการ
และการประเมินโครงการ**. นครราชสีมา : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, คณะทำงานเพื่อเพิ่มสัมฤทธิ์ผลการนิเทศงานนักศึกษา. 2545.

คู่มือการจัดเก็บข้อมูล บร.1-12. นครราชสีมา : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม. 2545.**ชุดวิชาสารนิพนธ์**. เอกสาร
เพิ่มเติมประกอบชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง. นครราชสีมา : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
สุรนารี.

วีระวิทย์ วิวัฒน์วานิช. 2542. แนวทางปฏิบัติการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน. **เทศกาล**.
94, มิถุนายน.

สมพันธ์ เตชะอธิก และคณะ. 2537. ศักยภาพและเครือข่ายผู้นำท้องถิ่น. **คู่มือและทิศทางการ
พัฒนาชาวบ้านเพื่อแก้ปัญหาในชนบท**. กรุงเทพฯ : เจริญวิทย์การพิมพ์

สมพันธ์ เตชะอธิก. 2545. การบริหารกองทุนล้านบาทให้มีประสิทธิภาพ. **มติชนรายวัน**. 11.

หนี้กองทุน. **มติชนรายวัน**. 19 มกราคม 2545. 20